

صبح جمعه

۹۷/۸/۱۸

سال یازدهم انسانی

۱۸ آبان ماه ۹۷

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ گویی: ۱۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۶۰

نام درس	تعداد سؤال	شماره‌ی سؤال	شماره‌ی صفحه	زمان پاسخ گویی
فارسی و نگارش (۲)	۲۰	۱-۲۰	۴-۷	۲۰ دقیقه
عربی زبان قرآن (۲)	۱۰	۲۱-۳۰	۸-۹	۲۰ دقیقه
عربی زبان قرآن (۲) (شاهد «گواه»)	۱۰	۳۱-۴۰	۱۰	
دین و زندگی (۲)	۱۰	۴۱-۵۰	۱۱-۱۲	۱۵ دقیقه
زبان انگلیسی (۲)	۲۰	۵۱-۷۰	۱۳-۱۴	۱۵ دقیقه
ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۷۱-۸۰	۱۵-۱۶	۲۰ دقیقه
ریاضی و آمار (۲) (شاهد «گواه»)	۱۰	۸۱-۹۰	۱۷	
علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۹۱-۱۰۰	۱۸-۱۹	۱۵ دقیقه
تاریخ (۲)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۲۰-۲۱	۱۰ دقیقه
جغرافیا (۲)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۲۲-۲۳	۱۰ دقیقه
جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۲۴-۲۵	۱۵ دقیقه
جامعه‌شناسی (۲) (شاهد «گواه»)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۲۶-۲۷	
فلسفه	۱۰	۱۴۱-۱۵۰	۲۸	۱۰ دقیقه
روان‌شناسی	۱۰	۱۵۱-۱۶۰	۲۹-۳۰	۱۵ دقیقه
نظرخواهی حوزه	۵	۲۹۴-۲۹۸	۳۱	-

برای دیدن تحلیل آزمون امروز و آگاهی یافتن از ویژگی‌ها و نکات آموزشی آزمون بعدی همین امروز به سایت www.sakoye11hom.blog.ir مراجعه نمایید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان:

نام طراحان	نام درس
مریم شمیرانی، کاظم کاظمی، سعید گنج‌بخش‌زمانی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، حسن وسکری	فارسی و نگارش (۲)
علی‌اکبر ایمان‌پرور، درویشعلی ابراهمی، سعید جعفری، رضا معصومی، مجید همایی، شاهد گواه	عربی زبان قرآن (۲)
محمد آقاصالح، محمد رضایی‌بقا، محمدعلی عبادتی، فردین سماقی، علی مزینانی، مرتضی محسنی‌کیبر	دین و زندگی (۲)
شهاب اناری، ندا باران‌طلب، مجتبی درخشان، میرحسین زاهدی، عبدالرشید شفیعی، علی شکوهی، رضا کیاسالار، جواد مؤمنی	زبان انگلیسی (۲)
فرداد روشنی، حمید زرین‌کفش، امیرزراندوز، مهسا عفتی، شاهد گواه	ریاضی و آمار (۲)
محسن اصغری، میترا پاکزاد، مهناز شریفی، سعید جعفری، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد	علوم و قنون ادبی (۲)
هژبر رحیمی، مهدی کردان، الهام میرزائی، حبیبه محبی، بهروز یحیی	تاریخ (۲)
محمدابراهیم علی‌نژاد، مهدی کردان، الهام میرزائی، حبیبه محبی، بهروز یحیی	جغرافیا (۲)
هژبر رحیمی، محمدابراهیم علی‌نژاد، مجتبی مهنائی، الهام میرزائی، بهروز یحیی، شاهد گواه	چهارم‌شناسی (۲)
دینیز پایداری، هژبر رحیمی، ناهید جوهریان، فرحناز خان‌محمدی، عاطفه‌ربابه صالحی	فلسفه
محمدابراهیم علی‌نژاد، سوفیا فرخی، مجتبی مهنائی، حامد مغربی‌سینگی، الهام میرزائی	روان‌شناسی

گزینشگران و ویراستاران:

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد	ویراستار دانشجو
فارسی و نگارش (۲)	الهام محمدی	الهام محمدی	طنین زاهدی کیا، مریم شمیرانی مرتضی منشاری	—
عربی زبان قرآن (۲)	مریم آقاباری	مریم آقاباری	درویشعلی ابراهیمی، حسام حاج‌مؤمن	ماتده شاهمرادی
دین و زندگی (۲)	محمد رضایی‌بقا	محمد رضایی‌بقا	محمد آقاصالح	—
زبان انگلیسی (۲)	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	عبدالرشید شفیعی	—
ریاضی و آمار (۲)	حمید زرین‌کفش	حمید زرین‌کفش	محمد بحیرایی	—
علوم و قنون ادبی (۲)	اعظم نوری‌نیا	اعظم نوری‌نیا	حسن وسکری، الهام محمدی	مجتبی مهنائی
تاریخ (۲)	حبیبه محبی	حبیبه محبی	—	ماتده شاهمرادی
جغرافیا (۲)	حبیبه محبی	حبیبه محبی	—	معصومه حسینی‌صفا
چهارم‌شناسی (۲)	هژبر رحیمی	هژبر رحیمی	—	کوثر دستورانی، معصومه حسینی‌صفا
فلسفه	دینیز پایداری	دینیز پایداری	عاطفه‌ربابه صالحی، فرحناز خان‌محمدی	معصومه حسینی‌صفا
روان‌شناسی	هژبر رحیمی	هژبر رحیمی	—	معصومه حسینی‌صفا

گروه فنی و تولید

مدیر گروه: لیلی فیروزی (اختصاصی)

سید محمدعلی مرتضوی (عمومی)

مسئول دفترچه: حبیبه محبی (اختصاصی)

معصومه شاعری (عمومی)

حروف نگاری و صفحه‌آرایی: مهشید ابوالحسنی

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: مریم صالحی

مسئول دفترچه‌ی مستندسازی: زهره قموشی

نظارت چاپ: سوران نعیمی

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه
فارسی [۲]

(ستایش، لطف خدا)

ادبیات تعلیمی
ادبیات سفر و زندگی

(در کوی عاشقان، درس آزاد)

صفحه‌ی ۱۰ تا ۳۹

نگارش [۲]

ستایش

اجزای نوشته: ساختار و محتوا

صفحه‌ی ۱۱ تا ۳۳

۱- معنی واژه «محبوب» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) به صورت از نظر ما اگر چه محبوب است / فلان ز گوشه‌نشینان خاک در گه ماست
- (۲) بیرون سبب باشد اسرار و عجایبها / محبوب بود چشمی کو جمله سبب بیند
- (۳) شب‌نم محبوب از گلچین بود گستاخ‌تر / در گلستانی که من چون حلقه بیرون درم
- (۴) چون فلک از توست روشن پس تو را محبوب چیست / چونک تن از توست زنده چون ز تن پنهان شدی

۲- معنی چند واژه درست است؟

«توفیق: سازگار گردانیدن / دون‌همت: دارای طبع والا / توقیع: واقع شدن / روضه: راضی شدن / شبگیر: نیمه شب / کران: میانه دریا / مؤکد:

استوار / وعظ: اندرزگو»

(۴) پنج

(۳) چهار

(۲) سه

(۱) دو

۳- در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟

- (۱) بهاء ولد از آن‌جا که دیار روم از تاخت‌وتاز سپاه مغول برکنار بود و پادشاهی صاحب‌بصیرت داشت، بدان نواهی هجرت گزید.
- (۲) یاران مولانا به آزار شمس برخواستند و او عزم کرد که دیگر بدان شهر پرغوغا باز نیاید.
- (۳) تا خویشتن را ضیعتگی حلال خردند و فراخ‌تر بتوانند زیست و ما حقّ این نعمت تندرستی لختی گذارده باشیم.
- (۴) بر این حادثه صعب که افتاد و سلامت که به آن مقرون شد و مثال داد تا هزارهزار درم به غزنین دهند شکر این را.

۴- در کدام بیت، فعل «مجهول» به کار رفته است؟

- (۱) افضل که ز دیده‌ها نهان خواهد شد / در دیده اهل دل عیان خواهد شد
- (۲) مسکین دلم به قامت او رفت و خسته شد / زان خسته می‌شود که به بالا همی‌رود
- (۳) عطار ز عشق او سرگشته و حیران شد / در دیر مقیمی شد دل داد به ترسایی
- (۴) برگشت ز من بشست دستش / چون شسته شد از هواش دستم

۵- جایگاه دستوری واژه «دیگر» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) لاف از سخن شیرین دیگر نزنم پیشت / کین لفظ نمی‌زید آلا ز زبان تو
- (۲) گه رفتن آمد به دیگر سرای / مگر نزد یزدان به آیدت جای
- (۳) به دیگر شب اندر چو بابک نخفت / همی‌بود با مغزش اندیشه جفت
- (۴) به مکنت چون سلیمان است پیر می‌فروش اینک / ز هر خم عالمی دیگر شده زیر نگیان او را

۶- پدیدآورنده در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) «فرهاد و شیرین» نظامی
 (۲) «الهی نامه» سنایی
 (۳) «تحفة الاحرار» جامی
 (۴) «اسرار التوحید» محمدبن منور

۷- آرایه‌ای مقابل کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) نیم ز خانه‌خرابی حباب‌وار غمین / که از دلم گرهی باز می‌کند سیلاب (تشبیه)
 (۲) می‌تواند تا معطر ساخت مغز عالمی / مشک در ناف غزالان ختن باشد چرا (مجاز)
 (۳) از آن سبب دل سوزن همیشه سوراخ است / که تاب دوری آهن‌ریا نمی‌آرد (تضاد)
 (۴) ز کوی یار بیار ای نسیم صبح، غباری / که بوی خون دل ریش از آن تراب شنیدم (حسن آمیزی)

۸- کدام بیت با مفهوم عبارت «یا عبدالکریم حکایت‌نویس مباش، چنان باش که از تو حکایت کنند» قرابت معنایی دارد؟

- (۱) در راه چنان رو که قیامت نکنند / با خلق چنان زی که سلامت نکنند
 (۲) چنان زی با رخ خورشید نورش / که پیش از نان نیفتی در تنورش
 (۳) چنان زی که ذکرت به تحسین کنند / چو مردی، نه بر گور نفرین کنند
 (۴) چنان زی که هنگام سختی و ناز / بود لشگر از جز تویی بی‌نیاز

۹- مفهوم بیت «کدام دانه فرورفت در زمین که نرُست؟ / چرا به دانه انسان این گمان باشد؟» از کدام گزینه دریافت می‌شود؟

- (۱) برشکفت از خاک، تن‌ها بعد مرگ / همچو در فصل بهاران لاله برگ
 (۲) از بعد مرگ یار ز من گو به زندگی / دیگر سلوک ما و تو یک جا نمی‌شود
 (۳) با خرد گفتم چه باشد مرگ بعد از زندگی / گفت: هی خواب گرانی از پس بیداری
 (۴) بعد مرگ از نرگس خاک مزارم ز انتظار / صدهزاران چشم در راه تو خواهد شدن

۱۰- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) مباش بسته تقلید و ظن که ممکن نیست / کز این طریق به منزل کسی رسد هیئات
 (۲) سال‌ها به در میخانه نشینم به از آن / که از این گوشه‌نشینان مقآد باشم
 (۳) آنان که به تقلید مجرد گرویدند / دورند ز حق، زان به حقیقت نرسیدند
 (۴) نداند قدر غم تا درنماند کس بدان «غالب» / مسرت خیزد از تقلید پیران نوجوانان را

آزمون گواه (شاهد)

پاسخ دادن به این سؤالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

۱۱- چند واژه نادرست معنا شده است؟

«منسک: جای عبادت حاجیان / آوازه: شهرت / کوی: برزن / پیشگاه: بالاخانه / نرمی: ملایمت / طعن: زشت / سیرت: مذهب / دوش: دیروز /

فخر: بالیدن»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۲- در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینهٔ ... غلط املایی به چشم می‌خورد.

(۱) غریبوز جهان خواست کان شاخ گل / به آن تازگی پاز دنیا کشید

(۲) به کام دوستانت باد دائم دشمنان تو / به گاه سوز در ماتم به وقت شادی اندر غم

(۳) مستهقان کرم مستان حقاند ای پسر / زان چو بحر از رحمت حق سینه‌شان پر در شده

(۴) این علت جان بین همی، علت زدای عالمی / صرصام وی را هر دمی درمان نو پرداخته

۱۳- کدام بیت فاقد «نقش تبعی» است؟

(۱) بندهٔ حلقه‌به‌گوش ار نوازی برود / لطف کن لطف که بیگانه شود حلقه به گوش

(۲) تو خودی از بی‌خودی نشاختی / خویش را اندر گمان انداختی

(۳) تو خود ای شب جدایی چه شبی بدین درازی / بگذر که جان سعدی بگداخت از نهیبت

(۴) قبیله‌ها همه عاشق شوند با تو ولی / قبیله‌ای است که مجنون شوند لیلا را

۱۴- رابطه‌های معنایی گروه واژگان کدام گزینه تماماً یکسان است؟

(۱) رقعت و توفیق، خیل‌تاشان و سواران، اطبا و عارضه، نامه و دوات

(۲) عقد و مخنقه، بازان و یوزان، شرع و خیمه، همایون و نیک‌بخت

(۳) زیر و زبر، پوست و گوشت، دبیر و قلم، رخت و جامه

(۴) غزو و شمشیر، صعب و سهل، ناو و رود، کوشک و پادشاه

۱۵- همهٔ ترکیب‌های گزینهٔ ... اضافی هستند.

(۱) مجالس وعظ، مشایخ فراوان، اشعار غم‌انگیز

(۲) کشت‌وکشتار مغول، دلداری یاران، شدت بی‌قراری

(۳) انکار مخالفان، شهر پرغوغا، عالی‌ترین آثار

(۴) ستوده‌ی اهل حقیقت، کتاب گران‌بها، تاخت‌وتاز مغولان

۱۶- واژه‌ی «نان» در کدام گزینه «مجاز» نیست؟

- (۱) هر کس از بهر نام و نان کوشد / من ز جاه تو نام دارم و نان
- (۲) جهان تنور و در آن نان‌های رنگارنگ / تنور و نان چه کند آن که دید خبازش
- (۳) نان ما پخته است و بویش می‌رسد / تا به بوی نان به خباز آمدیم
- (۴) ای خواجه که نان به زیردستان ندهی / جان‌گیری و نان در عوض جان ندهی

۱۷- کدام آرایه‌ها همگی در بیت زیر وجود دارد؟

«حلقه گوش شما را تا بود مه، مشتری / مشتری باشد غلام حلقه در گوش شما»

- (۱) استعاره، کنایه، مجاز، تلمیح
- (۲) جناس تام، مراعات‌نظیر، شخصیت‌بخشی، کنایه
- (۳) تلمیح، ایهام، مراعات‌نظیر، کنایه
- (۴) تشبیه، شخصیت‌بخشی، تضاد، استعاره

۱۸- کدام بیت با سایر ابیات تقابل مفهومی دارد؟

- (۱) قناعت کن به اندک کان است بسیار / مجو بیشی که می‌آرد کمی بار
- (۲) از دنائت شمر قناعت را / همتت را که نام کرده است آرزو؟
- (۳) ز خوان رزق اندک توشه‌ای گیر / قناعت کن، ز مردم گوشه‌ای گیر
- (۴) سلامت با قناعت توآمانند / چو آرزو اندر زمانه مهلکی نیست

۱۹- مفهوم بیت زیر، با کدام بیت تناسب دارد؟

«ما به فلک بوده‌ایم، یار ملک بوده‌ایم / باز همان جا رویم، جمله، که آن شهر ماست»

- (۱) فلک مشام کسی خوش کند به بوی مراد / که خاک معرکه باشد عبیر و عنبر او
- (۲) هر که سر از عرش برون می‌برد / گسوی ز میدان درون می‌برد
- (۳) قطره‌ای کز بحر وحدت شد سفیر / هفت بحر آن قطره را گردد اسیر
- (۴) طایر جان که در این دامگه افتاده اسیر / هر دمش می‌رسد از کنگره عرش صفر

۲۰- عبارت «زود باشد که این پسر تو، آتش در سوختگان عالم زند.» با کدام گزینه قرابت مفهومی دارد؟

- (۱) در دل زده‌ای تو آتش عشق / وین آه که می‌زنم، دخان (دود) است
- (۲) تیغ از دست تو بر جان هوسناک زنم / آتش افروزم و بر دیده نمناک زنم
- (۳) چون توانم که دمی خوش بزنم کآتش عشق / نگذارد که من سوخته‌دل، دم نزنم
- (۴) چو در عالم زدی تو آتش عشق / جهان گشته است همچون دیگ حلوا

عربی زبان قرآن (۳)

مواعظ قیمه / اسم التفضیل و
اسم المكان / حوار فی سوق
مشهد / تمارین
کل درس (۱)
صفحه‌ی ۱۵۴
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ لِلعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ: (۲۱-۲۵)

۲۱- «هُؤُلَاءِ الْأَصْدِقَاءُ لَا يَتَكَبَّرُونَ عَلَى الْآخِرِينَ وَلَا يَرْفَعُونَ أَصْوَاتَهُمْ فَوْقَ أَصْوَاتِ الْمُخَاطَبِينَ.»:

- (۱) این دوستان بر دیگران تکبر نمی‌ورزند و صدای خود را بر صدای مخاطب بالاتر نمی‌برند.
- (۲) این‌ها دوستانی هستند که بر دیگران تکبر نمی‌نمایند و صداهای خود را بالای مخاطبان قرار نمی‌دهند.
- (۳) این دوستان بر دیگران نباید تکبر بورزند و نباید صدای خود را بالای صدای مخاطب قرار دهند.
- (۴) این دوستان بر دیگران تکبر نمی‌ورزند و صداهای خود را بالای صداهای مخاطبان نمی‌برند.

۲۲- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) «أَيُّهَا الْمُؤْمِنُ، حَيَّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ!»: ای مؤمن به‌سوی کار نیک بشتاب!
- (۲) «إِعْلَمِ أَنَّ شَرَّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهِينِ!»: بدان‌که بدترین مردم، (انسان) دورو است!
- (۳) «ذَلِكَ مَتَجَرِّمِ الْمَكْبُرِ!»: آن مغازه برای دوست بزرگم است!
- (۴) «عِدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ!»: دشمن عاقل، بهتر از دوست جاهل است!

۲۳- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) «اللَّهُمَّ كَمَا حَسَّنْتَ خَلْقِي، فَحَسِّنْ خُلُقِي!»: خدایا، همان‌گونه که آفرینشم را نیکو گردانیدی، پس اخلاقم را نیکو گردان!
  - (۲) «مَنْ غَلَبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ!»: کسی که شهوتش بر عقلش غلبه پیدا کند، پس او بدترین چارپایان است!
  - (۳) «فَهَيْمَتُ الْيَوْمِ أَنْ فِي مَدِينَتِنَا تَوْجَدُ مَطَابِعُ كَثِيرَةً!»: امروز دریافتم که در شهرمان چاپخانه‌های بسیاری یافت می‌شود!
  - (۴) «سَتَعْلَمِينَ أَنَّكَ سَتُوجِهُنِ مَشَاكِلَ مُتَعَدِّدَةً فِي حَيَاتِكَ!»: به زودی خواهی دانست که تو با مشکلات بسیاری در زندگی‌ات مواجه خواهی شد!
- ۲۴- «پدرم همیشه خواهرم را به یادگیری هنرهای سودمند راهنمایی کرده است.»:

- (۱) اَبِي قَدْ أَرَشَدَ دَائِمًا أُخْتِي إِلَى تَعْلِيمِ الْفُنُونِ النَّافِعَةِ. (۲) وَالِدِي يَرِشُدُ أُخْتَهُ إِلَى تَعَلُّمِ الْفَنِّ النَّافِعِ.
- (۳) قَدْ أَرَشَدَ وَالِدِي أُخْتِي إِلَى تَعَلُّمِ الْفُنُونِ النَّافِعَةِ دَائِمًا. (۴) أَبِي أَرَشَدَتْ دَائِمًا أُخْتِي إِلَى تَعْلِيمِ الْفَنِّ النَّافِعِ.

۲۵- عَيْنِ مَا لَا يَرْتَبِطُ مَفْهُومَهُ بِالْأَمَانَةِ:

- (۱) ای دل ار عشرت امروز به فردا فکنتی / مایه نقد بقا را که ضمان خواهد کرد
- (۲) لَيْسَ مَنْنَا مِنْ يُحَقِّرُ الْأَمَانَةَ.
- (۳) الْأَمَانَةُ تَجْلِبُ الرِّزْقَ وَالْخِيَانَةُ تَجْلِبُ الْفَقْرَ.
- (۴) أَدَّ الْأَمَانَةَ إِلَى مَنْ إِيْتَمَنَكَ وَلَا تَخُنْ مَنْ خَانَكَ.

دو کلمه «خیر و شر» در صورتی که در جمله معنای مصدری ندهند، می‌توانند اسم تفضیل باشند.

۲۶- عَيْنِ المترادفتين:

- (۱) أَرْضَى (أَسْخَطَ)
 (۲) عَاتَبَ (عَاقَبَ)
 (۳) سَابَ (شَاتِمَ)
 (۴) السَّيِّئِ (السُّوءِ)

۲۷- «لَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا» تَمَنَعْنَا الْآيَةَ عَنْ ...:

- (۱) السَّرْعَةَ فِي الْمَشْيِ
 (۲) الْعُجْبَ
 (۳) الْإِسْرَافَ
 (۴) الْخِيَانَةَ

۲۸- عَيْنِ الْخَطَأِ لِلْفِرَاقِ مِمَّا بَيْنَ التَّوَسُّيْنِ:

- (۱) إِقْتَصِدُوا فِي ... الْكَهْرِبَاءِ حَتَّى لَا يَكُونَ كُلُّ مَكَانٍ فِي الظَّلْمَةِ. (استهلاكِ)
 (۲) دَعُ شَاتِمَكَ ... تُرَضِ الرَّحْمَنَ. (مُهَانًا)
 (۳) الْأَسْعَارُ غَالِيَةٌ أَعْطِنِي بَعْدَ ... بِسَعْرِ أَرْخَصَ. (مُخْتَالِ)

(۴) «إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ ...» (الحمير)

۲۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْمَفْرَدَاتِ:

Konkur.in

- (۱) أَرَادَلْ: جمع التَكْسِيرِ لـ«رَدَلْ»
 (۲) أَخْ: مفرده لـ«إِخْوَةٌ»
 (۳) زُمَلَاءُ: جمع التَكْسِيرِ لـ«زَمِيلَةٌ»
 (۴) نَمُوذَجْ: مفرده «نَمَازَجْ»

۳۰- ما هو السؤال المناسب للجواب التالي؟ «سِتُونَ أَلْفَ تَومَانٍ.»

- (۱) كَمْ لَونًا مِنَ السَّرَاوِيلِ عِنْدَكُم؟
 (۲) هَلْ أَسْعَارُ هَذِهِ الْفَسَاتِينِ غَالِيَةٌ؟
 (۳) كَمْ سِعْرُ هَذَا الْفُسْتَانِ؟
 (۴) كَمْ قَمِيصًا فِي مَتَجَرِ صَدِيقِي؟

آزمون گواه (شاهد)

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِدَقَّةٍ: (۳۱-۳۵)

فی یوم من الايام شاهد شابان رجلاً مسناً منحنياً منحنياً الظاهر، له يدان خشيتان و يستعين بعضاً خشبيّة للمشي. و دلّ ظاهره على أنه قد تحمّل صعوبات كثيرة في حياته. فقال أحد الشابين: انظر إليه إنه كالتوس تماماً! و قال صديقه: لا تستهزئ بالآخرين، هذا عمل قبيح. ولكنه ما انتبه، فسأله: أيها العجوز! بكم اشتريت هذا القوس؟ هو نظر إليه كريماً و قال بهدوء: إن تعيش (تعيش) يا ولدي تأخذها بلا سعر، فتعجب الفتى و سأل صديقه: ما هو مقصود؟ فأجاب: الأفضل لك أن تفكر فيه بنفسك جيداً لعله يسبب عبرتك!

۳۱- عین ما یرتبط بمفهوم النص أكثر:

- (۱) افتادگی آموز اگر طالب فیضی / هرگز نخورد آب زمینی که بلند است
- (۲) به دست آوردن دنیا هنر نیست / یکی را اگر توانی دل به دست آر
- (۳) همه کس به یک خوی و یک خواست نیست / ده انگشت مردم به هم راست نیست
- (۴) هر چند کازمودم از وی نبود سودم / من جرب المجرّب حلت به الندامة

۳۲- عین الصحیح حسب النص:

- (۱) قام الشابان بالسخرية من رجل!
  - (۲) من البداية فهم الشابان ما قال الرجل العجوز!
  - (۳) حزن الرجل من سؤال الفتى و ما أجابه!
  - (۴) حسب أحد الصديقين عمل صديقه قبيحاً!
- ۳۳- لماذا تعجب الفتى بعد سؤاله؟ لأنه ...

- (۱) لم ينتظر أن يسمع هذا الجواب!
- (۲) انتبه و أدرك جواب السؤال و قبح عمله!
- (۳) ما كان قد فهم مقصود كلام الرجل!
- (۴) شاهد كرامة الرجل المسن و تواضعه!

۳۴- ما هو المقصود من «إن تعيش يا ولدي تأخذها بلا سعر!»؟

- (۱) لا يمكن أن تحصل عليها يوماً!
- (۲) سوف تكبر و ستصبح منحنياً منحنياً!
- (۳) يحصل عليها كل شخص بسهولة!
- (۴) إن تجهد في حياتك يمكن الوصول إليه!

۳۵- عین الخطأ عن نوعیة الكلمات أو محلها الإعرابی: «الأفضل لك: أن تفكر فيه بنفسك جيداً لعله يسبب عبرتك!»

- (۱) يسبب: الفعل المجهول
- (۲) ك: مجرور بحرف الجر
- (۳) عبرة: المفعول
- (۴) الأفضل: اسم التفضيل

۳۶- عین جواباً فيه أسماء التفضيل فقط:

- (۱) أبيض - أحمر - أصفر
- (۲) كبرى - أفاضل - أعلى
- (۳) أسود - حمراء - أخرى
- (۴) أعلم - أخضر - أحسن

۳۷- عین ما فيه اسم المكان:

- (۱) الأسماك متعلقة ببياه المحيط الأطلسي!
- (۲) عندما فقدت الطائرة سرعتها تساقطت على الأرض!
- (۳) كنت أنتظر والدي عند مدخل بيتنا!
- (۴) التجسس هو محاولة قبيحة لكشف أسرار الناس!

۳۸- عین الخطأ:

- (۱) موقف: اسم المكان
- (۲) أقل: اسم التفضيل
- (۳) مطاعم: اسم المكان
- (۴) كبايز: اسم التفضيل

۳۹- عین الصحیح عن المحل الإعرابی للكلمات التي تحتها خط: «أعلم الناس من جمع علم الناس إلى علمه!»

- (۱) أعلم: فعل، و الجملة فعلية
- (۲) الناس: فاعل
- (۳) علم: مفعول
- (۴) من: مضاف إليه

۴۰- عین اسم التفضيل ليس خبراً:

- (۱) جبل دماوند أعلى جبال ایران!
- (۲) تفكر ساعة خير من عبادة سبعين سنة!
- (۳) عداوة العاقل خير من صداقة الجاهل!
- (۴) الغيبة من أهم أسباب قطع التواصل بين الناس!

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی (۲)

تفکر و اندیشه

(هدایت الهی، تداوم هدایت، آفرین

پیامبر)

صفحه‌ی (۳۶ تا)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۴۱- ارائه پاسخ نادرست به کدام پرسش، موجب می‌شود تا سرمایه وجودی انسان از بین برود و قرآن

کریم این افراد را چگونه توصیف می‌کند؟

(۱) «انسان برای چه زندگی می‌کند؟» - «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ»

(۲) «انسان برای چه زندگی می‌کند؟» - «إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ»

(۳) «انسان باید چگونه زندگی کند؟» - «إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ»

(۴) «انسان باید چگونه زندگی کند؟» - «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ»

۴۲- عبارات قرآنی «هر که هدایت یافت، به خودش سود کرده» و «هر که گمراه شد، تنها به زیان خود عمل کرده است» به ترتیب با کدام یک

از عبارات زیر، ارتباط مفهومی دارند؟

(۱) «همانا ما این کتاب را به حق برای مردم بر تو نازل کردیم.» - «الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ»

(۲) «همانا ما این کتاب را به حق برای مردم بر تو نازل کردیم.» - «الَّذِي أُعْطِيَ كُلَّ شَيْءٍ»

(۳) «لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ» - «الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ»

(۴) «لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ» - «الَّذِي أُعْطِيَ كُلَّ شَيْءٍ»

۴۳- از آیه شریفه «أَنَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَ النَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ» چه مفاهیمی مستنبط می‌گردد؟

(۱) پیامبر اسلام (ص) ادامه دهنده راه همه انبیاست. - وحدت تعالیم الهی

(۲) پیامبر اسلام (ص) ادامه دهنده راه همه انبیاست. - ختم نبوت

(۳) پیامبر اکرم (ص) تمام کننده کار تمام انبیاست. - ختم نبوت

(۴) پیامبر اکرم (ص) تمام کننده کار تمام انبیاست. - وحدت تعالیم الهی

۴۴- لازمه ماندگاری یک پیام و علت بیان اصول ثابت دین الهی درخور فهم و اندیشه انسان‌های دوران هر پیامبر، کدام می‌باشد؟

(۱) تبلیغ دائمی و مستمر آن پیام - مبعوث شدن پیامبران جدید در هر عصر و دوره

(۲) تبلیغ دائمی و مستمر آن پیام - عدم تحریف تعلیمات پیامبران پیشین

(۳) صداقت در بیان مبلغ آن پیام - عدم تحریف تعلیمات پیامبران پیشین

(۴) صداقت در بیان مبلغ آن پیام - مبعوث شدن پیامبران جدید در هر عصر و دوره

۴۵- از منظر قرآن کریم منشأ اصلی اختلافات و چند دینی چیست و گستره این علت در مورد ادیان تا چه حد است؟

(۱) رهبران دینی که به‌خاطر حفظ قدرت، پیامبر جدید را انکار می‌کردند. - تمامی ادیان بشری و غیر آن

(۲) رهبران دینی که از روی تعصب به دین سابق خود پایبند بودند. - تمامی ادیان بشری و غیر آن

(۳) رهبران دینی که به‌خاطر حفظ قدرت، پیامبر جدید را انکار می‌کردند. - صرفاً ادیان الهی

(۴) رهبران دینی که از روی تعصب به دین سابق خود پایبند بودند. - صرفاً ادیان الهی

۴۶- از حدیث شریف پیامبر اکرم (ص) که فرمود: «إِنَّا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ أُمِرْنَا أَنْ نُكَلِّمَ النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عَقُولِهِمْ» کدام مفهوم مستفاد می‌گردد؟

(۱) تداوم دعوت پیامبران به دلیل تبدیل شدن تعالیم آنان به آداب و رسوم و فرهنگ مردم بوده است.

(۲) به جهت رشد تدریجی سطح اندیشه انسان‌ها، لازم بود تا در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدیدی مبعوث شوند.

(۳) ابلاغ مجدد تعالیم اصیل و صحیح به مردم، لازم بود تا عدم توسعه کتابت سبب فراموشی تعالیم الهی نشود.

(۴) ابتدایی بودن سطح فکر انسان‌ها از عوامل تحریف در تعلیمات پیامبر پیشین بود که تجدید نبوت را ایجاب می‌کرد.

۴۷- منشأ دین واحد الهی چیست و یکی از نمونه‌های آن کدام است؟

(۱) فطرت مشترک انسان‌ها - دوست داشتن فضایل اخلاقی

(۲) فطرت مشترک انسان‌ها - کسب فضایل اخلاقی

(۳) خصوصیات متمایز انسان‌ها - کسب فضایل اخلاقی

(۴) خصوصیات متمایز انسان‌ها - دوست داشتن فضایل اخلاقی

۴۸- وجود مقرراتی در اسلام که خاصیت انطباق و تحرک دارند مؤید چیست؟

(۱) علل ختم نبوت - توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت

(۲) علل آمدن پیامبران متعدد - توجه به نیازهای متغیر در عین توجه به نیازهای ثابت

(۳) علل ختم نبوت - پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

(۴) علل آمدن پیامبران متعدد - پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

۴۹- علم به عوامل ختم نبوت نزد چه کسی یا چه کسانی است و یکی از علل جاودانگی قرآن کدام است؟

(۱) خدا و انسان - تلاش مسلمانان

(۲) صرفاً خدا - انسجام درونی قرآن

(۳) خدا و انسان - عنایت الهی

(۴) صرفاً خدا - اهتمام پیامبر (ص)

۵۰- اگر پیروان پیامبران گذشته از آمدن پیامبر جدید آگاه نشوند و پیرو دین خود بمانند، آیا مورد مؤاخذه الهی قرار می‌گیرند؟ و وضعیت

آنان در آخرت چگونه است؟

(۱) بله - با اینکه اینان نزد خدا عذر دارند ولی جزء زیانکاران خواهند بود.

(۲) خیر - اگر مطابق دین خود عمل کرده باشند، پاداش خود را می‌گیرند.

(۳) بله - اگر مطابق دین خود عمل کرده باشند، پاداش خود را می‌گیرند.

(۴) خیر - با اینکه اینان نزد خدا عذر دارند ولی جزء زیانکاران خواهند بود.

Part A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 51-60 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases marked (1), (2), (3) and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

51- He knows ... Spanish, so we were able to find a nice room in Barcelona and buy the necessary things if we were in need.

- 1) little
2) a few
3) a lot
4) a little

52- I feel that I really need at least ... hot herbal tea or ... chocolate milk just now!

- 1) two cup of / a jar of
2) two cups of / a bottle of
3) a piece of / a glass of
4) a loaf of / a box of

53- There are no clear ... of improvement in the way the office is managed. I think we need a great change to make.

- 1) points
2) risks
3) towers
4) signs

54- The students who go ... the net all night are always lacking full attention required in the class during school days.

- 1) singing
2) surfing
3) saving
4) varying

55- To be quite ... with you, I should say that the way you behave towards your parents is by no means polite.

- 1) domestic
2) popular
3) honest
4) ancient

56- I was terribly shocked to see their little and poor living place (I'm sorry to say I can't even call it a home) as I had ... that it would be much bigger and also more lively.

- 1) disappeared
2) imagined
3) scanned
4) enjoyed

57- It seems the boss has no ... of the problems the employees are now facing in their daily tasks at the workplace.

- 1) understanding
2) handwriting
3) broadcasting
4) remembering

58- First of all, the natives should know how to respect the cultural ... of the people visiting their countries.

- 1) notices
2) pilgrims
3) values
4) deserts

59- It is still a ... for me to understand why he left me and all those lovely memories behind with no sense of regret.

- 1) question
2) description
3) protection
4) location

60- To increase the quality of our work, all the members must give us a report on their daily tasks ...

- 1) dishonestly
2) fortunately
3) physically
4) frequently

زبان انگلیسی (۳)

Understanding People

(Get Ready, ..., Vocabulary Development, Grammar)

صفحه‌ی ۵ (۳)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Language and communication go everywhere hand in hand. The people in each country explain themselves to each other by ...(61)... of their language. So, by using the language, people can ...(62)... with each other. The number of words human beings use are truly uncountable. Some are similar to each other, for example French and English have lots of words in common, but others ...(63)... from one part of the world to the other. People of different cultures can learn a foreign language, ...(64)... the great difference that exists between their mother tongue and the new one. If you want to learn a foreign language, you should have ...(65)... information about its people and culture as well as the language.

- 61- 1) means
2) weather
3) month
4) piece
- 62- 1) communicate
2) imagine
3) exercise
4) move
- 63- 1) die
2) respect
3) endanger
4) vary
- 64- 1) so
2) despite
3) after
4) no matter
- 65- 1) many
2) a lot
3) much
4) few

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

I don't have a strong village feeling. There is a little salon and that is where most people go, although I tend to avoid it. The village always want to know what you are doing and if you don't have too much contact with it in the salon, the people don't learn too much.

The new people want a great community center. People who have just arrived in a village always want to do something in it or to it. They keep talking about amenities. I suppose they mean a car park and a big smart room. The young village people don't want this. They don't want to be organized and run. When their work is over they want to go off in their cars to the bright lights of Ipswich. The new people have a desire to hold together all the old ways while at the same time making sure that they have all the latest things for themselves. The old village people don't see it like this at all. What they see is a choice between what is old and what is new. So they choose the new. You don't want more old things when you've had old things all your life, do you? The new people are often just kidding themselves that they are real village people. They don't just want to be accepted, they really want to take over the gentry traditions.

66- According to the passage, the author ... .

- 1) doesn't tell the other village people anything about himself
- 2) never goes to the village salon
- 3) tells the other village people some things about himself
- 4) doesn't like the village

67- The word "it" in paragraph 1 refers to ... .

1) contact	2) the village
3) the salon	4) community center

68- The passage states that the young village people ... .

- 1) want their pleasure outside the village
- 2) don't like going to the community center
- 3) don't like the new people
- 4) want to see the latest group in the village

69- Which of the following is defined in the passage?

1) salon	2) community center
3) amenities	4) traditions

70- Which sentence is true about the new people?

- 1) They want to get rid of the old ways of the village.
- 2) They like to feel that they are a part of the village.
- 3) They know that the other villagers don't accept them.
- 4) They want to live in the old village way.

ریاضی و آمار (۲)

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی

(کژاره‌ها و ترکیب کژاره‌ها)

فصل (۱) کل درس (۱)

صفحه‌ی ۱۱ تا ۱۲

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

۷۱- می‌دانیم در نیمه‌نهایی جام باشگاه‌های آسیا (غرب) گزاره «الاهلی پرسپولیس را نبرده و العین به

الهلال باخته است» گزاره‌ای درست است. در این صورت کدام دو تیم به فینال غرب آسیا راه

یافته‌اند؟ (هیچ تساوی در بازی‌ها رخ نداده است).

(۱) الاهلی - العین

(۲) الاهلی - الهلال

(۳) الهلال - پرسپولیس

(۴) پرسپولیس - العین

۷۲- ارزش چه تعداد از گزاره‌های زیر درست می‌باشد؟

$$\text{الف) } 2 > \left(\frac{1}{5}\right)^{-1} \Leftrightarrow (5 + 3 \times 8 > 30)$$

ب) اگر خط $x = 3$ یک خط افقی باشد، آنگاه $\sqrt{3}$ عددی گنگ است.

پ) عدد ۲۵ زوج یا مربع کامل است.

ت) $(-2 \in \mathbb{N}) \wedge (\mathbb{N} \subseteq \mathbb{R}) \Leftrightarrow$ (عدد ۸۰ اول است)

(۴) ۱

(۳) ۲

(۲) ۳

(۱) ۴

۷۳- با توجه به گزاره‌های زیر، ارزش کدام گزاره درست است؟

p: اگر میانگین اعداد ۸، ۵، ۱۴ زوج است، آنگاه میانگین اعداد ۱۱، ۱۳، ۱۵ فرد است.

q: اگر دو عدد فرد باشند، آنگاه حاصل ضرب آن‌ها فرد است و برعکس.

r: ۹۸ بر ۷ بخش‌پذیر است و ۱۴۳ عددی اول است.

(۴) $p \Leftrightarrow r$ (۳) $q \vee r$ (۲) $q \Rightarrow r$ (۱) $p \wedge r$

۷۴- با توجه به جدول زیر، در جاهای خالی، چه ارزش‌هایی باید قرار بگیرند؟ (T یعنی درست و F یعنی نادرست)

$q \vee \sim p$	p	$\sim q$	$\sim (p \wedge q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p)$
F	○	□	Δ

(۲) $\Delta \equiv F$ ، $\square \equiv T$ ، $\circ \equiv F$ (۱) $\Delta \equiv T$ ، $\square \equiv F$ ، $\circ \equiv F$ (۴) $\Delta \equiv F$ ، $\square \equiv T$ ، $\circ \equiv T$ (۳) $\Delta \equiv T$ ، $\square \equiv T$ ، $\circ \equiv T$

۷۵- کدام یک از گزاره‌های زیر به انتفای مقدم همواره درست است؟

(۲) $(p \wedge \sim p) \Rightarrow p$ (۱) $(p \vee \sim p) \Rightarrow \sim p$ (۴) $(p \Rightarrow \sim p) \Rightarrow p$ (۳) $(p \Leftrightarrow p) \Rightarrow \sim p$

۷۶- کدام یک از گزاره‌های زیر همواره دارای ارزش درست است؟

$$p \Rightarrow (p \wedge q) \quad (۲)$$

$$p \Rightarrow \sim q \quad (۱)$$

$$p \wedge (p \Rightarrow q) \quad (۴)$$

$$p \Rightarrow (p \vee q) \quad (۳)$$

۷۷- اگر p گزاره‌ای دلخواه باشد، هم‌ارز گزاره $(p \wedge q) \vee (p \wedge \sim q)$ کدام است؟

$$\sim q \quad (۴)$$

$$q \quad (۳)$$

$$\sim p \quad (۲)$$

$$p \quad (۱)$$

۷۸- عکس نقیض گزاره $(p \wedge q) \Rightarrow r$ کدام است؟

$$\sim r \Rightarrow (p \wedge q) \quad (۲)$$

$$r \Rightarrow (\sim p \vee \sim q) \quad (۱)$$

$$r \Rightarrow (p \wedge q) \quad (۴)$$

$$\sim r \Rightarrow (\sim p \vee \sim q) \quad (۳)$$

۷۹- با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها، ستون مربوط به گزاره مرکب $(p \Rightarrow \sim q) \Leftrightarrow (\sim p \vee q)$ کدام است؟

p	q	$(\sim p \vee q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow \sim q)$
د	ن	
ن	ن	
ن	د	

د	(۲)
ن	
د	

ن	(۱)
د	
د	

ن	(۴)
د	
ن	

د	(۳)
ن	
ن	

۸۰- اگر p و q دو گزاره دلخواه باشند، در این صورت هم‌ارز گزاره $(p \wedge \sim q) \vee (p \Rightarrow q)$ همواره کدام است؟

$$F \quad (۴)$$

$$T \quad (۳)$$

$$\sim q \quad (۲)$$

$$p \quad (۱)$$

آزمون گواه (شاهد)

پاسخ دادن به این سؤالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

۸۱- چه تعداد از موارد زیر یک گزاره است؟

(الف) 10^{-13} عدد کوچکی است.(ب) $3^2 + 4^2 = 5^2$ (پ) $1 + 3^{100}$ عددی اول است.

(ت) درخت کاج، درخت زیبایی است.

(ث) لطفاً درب کلاس را ببندید.

(ج) خرمالو چه میوه خوشمزه‌ای است.

(۴) ۵

(۳) ۴

(۲) ۳

(۱) ۲

۸۲- هنگامی که ۳ گزاره به تعدادی گزاره اضافه می‌کنیم، تعداد حالت‌های ارزشی ۲۲۴ تا بیشتر می‌شود، تعداد گزاره‌های اولیه کدام است؟

(۴) ۸

(۳) ۶

(۲) ۵

(۱) ۴

۸۳- ارزش کدام‌یک از گزاره‌های مرکب زیر با بقیه متفاوت است؟

(۱) عبارت $a^2 + 2ab + b^2$ مربع کامل است و 9^3 عددی اول است.(۲) $4^2 > 2^4$ و در مثلث متساوی‌الاضلاع همه زوایا 60° هستند.(۳) $2^6 + 1$ بر ۵ بخش‌پذیر است و معادله $2x + 1 = 0$ تنها یک ریشه دارد.

(۴) مجموع دو عدد فرد همواره فرد است و هیچ عدد زوجی بر ۳ بخش‌پذیر نیست.

۸۴- در کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌ارزی دو گزاره درست است؟

(۱) قرآن دارای 30° جزء است $\equiv$ عدد π عددی گویا است.(۲) $4^2 > 3^2 + 2^2 \equiv$ مرکز استان خوزستان اهواز است.(۳) رنگ خرمالوی رسیده نارنجی است $\equiv$ پایه‌گذار حکومت صفویه شاه طهماسب است.(۴) $x = \frac{1}{4}$ جواب معادله $2x + 1 = 0$ است $\equiv$ ژاپن جز کشورهای خاورمیانه است.۸۵- نقیض گزاره شرطی $(p \Rightarrow q)$ هم‌ارز کدام‌یک از گزاره‌های زیر است؟(۴) $p \vee \sim q$ (۳) $p \wedge \sim q$ (۲) $\sim p \wedge q$ (۱) $\sim p \vee q$ ۸۶- اگر p گزاره‌ای ... و q گزاره‌ای ... باشد، در این صورت گزاره مرکب $(p \wedge \sim q) \wedge (q \Rightarrow p)$ دارای ارزش درست است.

(۴) نادرست - نادرست

(۳) نادرست - درست

(۲) درست - نادرست

(۱) درست - درست

۸۷- اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش کدام یک از گزاره‌های مرکب زیر با بقیه متفاوت است؟(۲) $(p \Leftrightarrow \sim q) \Leftrightarrow q$ (۱) $r \Rightarrow (\sim p \Leftrightarrow q)$ (۴) $(\sim p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (p \vee r)$ (۳) $(p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow \sim p$ ۸۸- هم‌ارز ترکیب دو شرطی گزاره $(p \Leftrightarrow q)$ کدام است؟(۲) $(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$ (۱) $(p \Rightarrow q) \vee (q \Rightarrow p)$

(۴) گزینه «۲» و «۳» صحیح است.

(۳) $(q \vee p) \Rightarrow (p \wedge q)$ ۸۹- اگر p و q دو گزاره دلخواه باشند، در این صورت گزاره $(p \wedge \sim q) \Rightarrow (\sim p \vee q)$ هم‌ارز کدام یک از گزاره‌های زیر است؟(۴) $\sim p \Rightarrow \sim q$ (۳) $p \Rightarrow \sim q$ (۲) $p \Rightarrow q$ (۱) $\sim p \Rightarrow q$ ۹۰- ارزش گزاره $q \Rightarrow (p \wedge (p \Rightarrow q))$ همواره ...

(۲) نادرست است.

(۱) درست است.

(۴) به‌ارزش q بستگی دارد(۳) به‌ارزش p بستگی دارد

علوم و فنون ادبی [۲]

تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های ۷،

۸ و ۹، پایه‌های آوایی، تشبیه

درس (۱) تا پایان درس (۳)

مصحف‌ی ۱۲ (۳۴)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۹۱- کدام گزینه درباره‌ی شخصیت‌ها و آثار قرن هشتم صحیح است؟

- (۱) ابن یمین شاعر عصر سربداران، مردی دهقان پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قصاید اخلاقی آشکار کرده است.
- (۲) سلمان ساوجی در غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشته و دارای قصایدی نیز در سبک خراسانی است.
- (۳) تاریخ گزیده نوشته‌ی حمدالله مستوفی، درباره‌ی تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران تا سال ۸۳۰ هـ. ق. است.
- (۴) عبید زاکانی نه تنها در شعر که در نثر نیز دارای طنزهای ماندگاری است و رساله‌ی دلگشا، اخلاق‌الاشراف و صدپند از آن جمله‌اند.

۹۲- در کدام دو بیت، تعداد پایه‌های آوایی و تعداد هجاها یکسان است؟

- (الف) روز و شب را همچو خود مجنون کنم / روز و شب را کی گذارم روز و شب
- (ب) هرگز عادت نبود این بی‌وفایی / غیر از این نوبت که در پیوند مایی
- (پ) به خدا دیو ملامت برهد روز قیامت / اگر او مهر تو دارد اگر اقرار تو دارد
- (ت) خیمه بیرون بر که فراشان باد / فرش دیبا در چمن گسترده‌اند

(۴) الف، پ

(۳) الف، ب

(۲) ب، پ

(۱) الف، ت

۹۳- در کدام بیت تشبیه وجود ندارد؟

- (۱) مرغان نظر باز سبک‌سیر فروغی / از دامگه خاک بر افلاک پریدند
- (۲) چون ابر به نوروز رخ لاله بشست / برخیز و به جام باده کن عزم درست
- (۳) ای سخت مهر زبان‌های ما / بوی تو جانداروی جان‌های ما
- (۴) عقل شده شیفته‌ی روی تو / سلسله‌ی شیفتگان موی تو

۹۴- کدام گزینه در مورد رویدادهای قرن نهم درست نیست؟

- (۱) رواج برخی از هنرها مانند مینیاتور، معماری، تذهیب
- (۲) تأثیرپذیری کم و بیش بازماندگان تیمور از فرهنگ ایرانی
- (۳) نگاشته شدن و آراسته شدن شاهنامه‌ی فردوسی و قرآن کریم به خط خوش و تصاویری زیبا
- (۴) خلق آثار ادبی و تحقیقی خلاقانه و نوآورانه

۹۵- در کدام گزینه به ترتیب پایه‌ی آوایی مصراع اول و دومین پایه‌ی آوایی مصراع سوم آمده است؟

«گویی چه شد آن سرو بن با ما نمی‌گوید سخن / گو بی‌وفایی بر مکن، ما نیز هم بد نیستیم
 ز ریحان و گل‌ها که روید ز دل‌ها / سراسر همه دشت و صحرا چه می‌شد»

(۲) با ما ن می - ها ک روید

(۱) بن با ما ن - ها ک روید

(۴) ما ن می گو - گل‌ها ک رو

(۳) با ما ن می - ن گل‌ها

برای دریافت مضامین ابیات، ابتدا آن‌ها را با دقت بخوانید و سپس مضامین کلی آن را مدنظر قرار دهید. توجه داشته باشید که صرفاً یک واژه یا عبارت در بیت را ملاک مضمون نگیرید.

۹۶- در بیت کدام گزینه یکی از ارکان تشبیه حذف شده است؟

- (۱) هر که به شب شمع‌وار در نظر شاهدهی است / باک ندارد به روز کشتن و آویختن
- (۲) وفای توست چون عمر من و ماند / به محشر وعده دیدار جانا
- (۳) چو نرگس چشم بخت از خواب برخاست / حسد گو دشمنان را دیده بردوز
- (۴) مرد است که چون شمع سراپای وجودش / می‌سوزد و آتش نرسیده است به خامان

۹۷- مضمون کدام بیت از مضامین رایج شعر قرن هفتم نیست؟

- (۱) طریقت به‌جز خدمت خلق نیست / به تسبیح و سجاده و دلق نیست
- (۲) خورشید ز ابر تیره دهد روی گاه گاه / چونان حصارای ای که گذر دارد از رقیب
- (۳) هر که آمد، عمارتی نو ساخت / رفت و منزل به دیگری پرداخت
- (۴) چو بینی یتیمی سرافکنده پیش / مده بوسه بر روی فرزند خویش

۹۸- نظم پایه‌های آوایی کدام یک از ابیات زیر با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) بگو ای پیک مشتاقان بدان حضرت که مهجوری / سلامی گر نمی‌شاید جوابی هم نمی‌ارزد؟
- (۲) ز فرزین بند آن رخ من چه شهماتم چه شهماتم / مکن ای شه مکافاتم مکن ای شه مکافاتم
- (۳) زهی دریای گوهربخش موج‌انگیز پهناور / نه آن را غایت و پایان نه آن را ساحل و معبر
- (۴) ترسم در این دل‌های شب از سینه آهی سر زند / برقی ز دل بیرون جهد آتش به جاهی در زند

۹۹- کدام بیت دارای دو تشبیه گسترده است، به گونه‌ای که هر چهار پایه تشبیه ذکر شده باشد؟

- (۱) در زلف چون کمندش ای دل مپیچ کانجا / سرها بریده بینی بی‌جرم و بی‌جنایت
- (۲) جان من دائم دژم باشد به‌سان چشم او / زلف او دائم به خم باشد به‌سان پشت من
- (۳) گناه چشم سیاه تو بود و گردن دلخواه / که من چو آهوی وحشی ز آدمی برمیدم
- (۴) دلم که چون سر زلف تو می‌رود بر باد / به دام عشق درافتاد هر چه بادا باد

۱۰۰- کدام ابیات از چهار پایه آوایی تشکیل نشده‌اند؟

- (الف) این زمان دوران جان دادن رسید / نوبت در خاک افتادن رسید
- (ب) خوشش باد آن نسیم صبحگاهی / که درد شب‌نشینان را دوا کرد
- (پ) میر من خوش می‌روی کاندل سروپا می‌رمت / خوش خرامان شو که پیش قنّ رعنا می‌رمت
- (ت) بهار عمر خواه ای دل و گرنه این چمن هر سال / چو نسرين صد گل آرد بار و چون بلبل هزار آرد

(۴) پ، ب

(۳) الف، ب

(۲) ت، الف

(۱) پ، ت

تاریخ [۳]

تاریخ‌شناسی، ظهور اسلام، حرکتی

نازه در تاریخ بشر

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران

دوران اسلامی، روش پژوهش در تاریخ؛

بررسی و سنجش اعتبار شواهد و مدارک،

اسلام در مکه)

درس (۱) تا پایان درس (۳)

صفحه‌ی ۲۹ تا ۲۲

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۰۱- به ترتیب «دور ماندن برخی از جنبه‌های خبر از چشم مورخ» و «عدم ارائه نظر در مورد درستی و

نادرستی خبر از سوی مورخ» از معایب کدام روش‌های تاریخ‌نگاری است و کدام مورخان به ترتیب

به این روش تاریخ‌نگاری می‌کردند؟

(۱) روایی - ترکیبی - طبری - دینوری

(۳) روایی - ترکیبی - دینوری - طبری

(۲) ترکیبی - روایی - دینوری - بلاذری

(۴) ترکیبی - روایی - بلاذری - طبری

۱۰۲- به ترتیب هر یک از آثار زیر در زمره کدام نوع از کتاب‌های تاریخی قرار می‌گیرد؟

- تاریخ رویان تألیف اولیاءالله املی

- عجائب المقدور فی نوائب تیمور تألیف ابن عربشاه

- تاریخ عالم‌آرای عباسی تألیف اسکندر بیک ترکمان

- التاجی فی اخبار الدولة الدیلمیه از ابواسحاق صابی

- فتوحات شاهی از امینی هروی

(۱) تاریخ‌های محلی - تاریخ‌های سلسله‌ای - تک‌نگاری - تاریخ‌های سلسله‌ای - تک‌نگاری

(۲) تک‌نگاری - تاریخ‌های سلسله‌ای - تاریخ‌های محلی - تاریخ‌های محلی - تاریخ‌های سلسله‌ای

(۳) تاریخ‌های سلسله‌ای - تاریخ‌های محلی - تک‌نگاری - تاریخ‌های محلی - تاریخ‌های سلسله‌ای

(۴) تاریخ‌های محلی - تک‌نگاری - تاریخ‌های سلسله‌ای - تاریخ‌های سلسله‌ای - تک‌نگاری

۱۰۳- مؤلف آثار زیر به ترتیب چه کسانی می‌باشند؟

الف) انساب الاشراف

ب) عیون الانباء فی طبقات الاطباء

پ) الطبقات الکبری

(۱) بلاذری - ابن ابی أصیبعه - ابن سعد کاتب واقدی

(۳) ابن ابی أصیبعه - بلاذری - ابن سعد کاتب واقدی

(۲) ابن سعد کاتب واقدی - ابن ابی أصیبعه - بلاذری

(۴) ابن اسفندیار - ابن سعد کاتب واقدی - مقدسی

۱۰۴- به ترتیب کدام گزینه در ارتباط با سؤالات زیر درست است؟

الف) علت ظاهری مخالفت و دشمنی سران مشرک با اسلام چه بود؟

ب) از خانواده بنی‌هاشم چه کسی به مخالفت و دشمنی با رسول خدا برخاست؟

پ) پس از کدام جریان سران قریش تصمیم به محاصره اقتصادی و اجتماعی مسلمانان گرفتند؟

ت) اهالی کدام شهر پیامبر را با بی‌احترامی و اهانت از شهرشان راندند؟

(۱) ترس از متزلزل شدن موقعیت تجاری شهر مکه - مطعم بن عدی - دعوت عمومی پیامبر - مکه

(۲) ترس از متزلزل شدن موقعیت تجاری شهر مکه - ابولهب - دعوت عمومی پیامبر - طائف

(۳) احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها - ابولهب - ناکام ماندن از جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا - طائف

(۴) احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها - مطعم بن عدی - ناکام ماندن از جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول

خدا - طائف

۱۰۵- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب به درستی آمده است؟

الف) بت‌پرستان، سنت ابراهیمی حج را به‌جا می‌آوردند، اما آن را با عقاید، آداب و رسوم شرک‌آلود آمیخته بودند.

ب) حضرت محمد (ص) در ۲۵ سالگی در پیمان جوانمردان شرکت کرد.

پ) زیدبن حارثه نخستین فرد بیرون از خانواده رسول خدا بود که اسلام آورد.

ت) حنفاء عده‌ای از اعراب بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم (ع)، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند.

(۱) غ - ص - غ - ص (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - غ - ص - ص (۴) ص - ص - غ - ص

اسلام در مکه و اوضاع اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی شبه جزیره عربستان در آستانه ظهور اسلام، تلاش‌های رسول خدا و پیروانش برای دعوت به اسلام از مباحث مهم این آزمون است.

۱۰۶- در ارتباط با «سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش‌ها و منابع تاریخی» پاسخ درست پرسش‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

(الف) یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی یک گزارش تاریخی، کدام است؟

(ب) در سال‌های اخیر نتایج تحقیقات کدام علم معیاری مناسب برای سنجش اعتبار اخبار تاریخی محسوب می‌شود؟

(پ) کدام خبر از اصالت و اعتبار کافی برخوردار نیست؟

(ت) کدام یک از افراد زیر عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را دلیلی بر بطلان آن می‌دانست؟

(۱) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - باستان‌شناسی - خبری که فاقد مکان و زمان دقیق و مشخص باشد. - مقدسی

(۲) مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد - زیست‌شناسی - خبری که فاقد تازگی و به روز بودن باشد. - ابن مسکویه

(۳) بررسی مطابقت و یا عدم مطابقت آن با عقل - زیست‌شناسی - خبری که فاقد تازگی و به روز بودن باشد. - ابن مسکویه

(۴) بررسی مطابقت و یا عدم مطابقت آن با عقل - باستان‌شناسی - خبری که فاقد مکان و زمان دقیق و مشخص باشد. - یعقوبی

۱۰۷- به ترتیب هر کدام از موارد زیر مربوط به کدام گونه از منابع تاریخی از ظهور اسلام تا پایان عصر صفوی است؟

- جنگ افزارها

- تصنیف‌ها

- خانقاه‌ها

- کوه احد

(۱) آثار شفاهی - ابزارها و وسایل ساخته دست انسان - مراجع و منابع نوشتاری - ابزارها و وسایل ساخته دست انسان

(۲) ابزارها و وسایل ساخته دست انسان - آثار شفاهی - محوطه‌ها و بناهای تاریخی - محوطه‌ها و بناهای تاریخی

(۳) بناهای تاریخی - مراجع و منابع نوشتاری - محوطه‌ها و بناهای تاریخی - محوطه‌ها و بناهای تاریخی

(۴) محوطه‌ها - بناهای تاریخی - ابزارها و وسایل ساخته دست انسان - ابزارها و وسایل ساخته دست انسان

۱۰۸- کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح سؤال‌های زیر است؟

(الف) شبه جزیره عربستان در کدام قسمت فلات ایران واقع شده است و این شبه جزیره مسکن دیرینه چه گروه‌هایی است؟

(ب) طبق مطالعات مورخان و کاوش‌های باستان‌شناسان در سده‌های ۱۹ و ۲۰ م. در کدام سرزمین جنوب شبه جزیره عربستان، فرهنگ و تمدن مهمی وجود داشته است؟

(پ) ساکنان شبه جزیره عربستان به کدام قبیله‌ها و طایفه‌های عربستان منسوب می‌شدند؟

(ت) قبیله‌های عرب شبه جزیره عربستان در دوران پیش از اسلام، چگونه می‌زیستند؟

(۱) شمال و شمال شرقی، یهودیان - سرزمین شام - قحطانی (جنوبی) و عدنانی (شمالی) - به صورت منسجم و منظم

(۲) شمال و شمال غربی، یهودیان - سرزمین یمن - قحطانی (جنوبی) و عدنانی (شمالی) - به صورت منسجم و منظم

(۳) جنوب و جنوب غربی، اعراب - سرزمین یمن - قحطانی (جنوبی) و عدنانی (شمالی) - به صورت پراکنده و جدا از هم

(۴) جنوب و جنوب شرقی، اعراب - سرزمین شام - قحطانی (شمالی) و عدنانی (جنوبی) - به صورت پراکنده و جدا از هم

۱۰۹- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

.....	(الف) این گونه آثار تاریخی در ایران پیشینه‌ای دیرینه دارد و در دوره مغولان رواج و رونق بسیاری یافت.
.....	(ب) اطلاعات این گونه کتاب‌های تاریخی در دیگر منابع کمتر دیده می‌شوند.
.....	(پ) این گونه منابع تاریخی اطلاعاتی درباره حدود، سرحدات و مرزهای سرزمین‌ها و حکومت‌های محلی ارائه می‌دهند.
.....	(ت) افرادی مانند ناصر خسرو در قرن پنجم هجری قمری و پیتر دلاواله در عصر صفوی، اطلاعات مفید خود درباره تاریخ ایران را به این صورت ارائه داده‌اند.

(۱) تاریخ‌های منظوم - نوشته‌های جغرافیایی - سفرنامه‌ها - تاریخ‌های منظوم

(۲) سفرنامه‌ها - تاریخ‌های منظوم - نوشته‌های جغرافیایی - سفرنامه‌ها

(۳) تاریخ‌های سلسله‌ای - تاریخ‌های منظوم - نوشته‌های جغرافیایی - سفرنامه‌ها

(۴) تاریخ‌های منظوم - سفرنامه‌ها - نوشته‌های جغرافیایی - سفرنامه‌ها

۱۱۰- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(الف) مفهوم نقد یک خبر تاریخی چیست؟

(ب) کدام گزینه بیانگر روش تاریخ‌نویسی مسعودی است؟

(پ) کدام مورد در رابطه با نقد روایت‌کننده صحیح است؟

(۱) (الف) نقد یک خبر تاریخی در حقیقت همان اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر محسوب می‌شود. (ب) به مسافرت می‌رفت و از نزدیک مکان رویدادها را جستجو می‌کرد (پ) بررسی مطابقت و یا عدم مطابقت خبر روایت شده با عقل

(۲) (الف) نقد یک خبر تاریخی یعنی بررسی دقیق زمان وقوع حادثه (ب) از کسانی که واقعه را از نزدیک دیده بودند واقعه را جستجو می‌کرد (پ) بررسی فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر

(۳) (الف) نقد یک خبر تاریخی در حقیقت همان اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر محسوب می‌شود. (ب) به مسافرت می‌رفت و از نزدیک مکان رویدادها را مورد مطالعه قرار می‌داد. (پ) یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر است.

(۴) (الف) نقد یک خبر تاریخی یعنی بررسی دقیق زمان وقوع حادثه (ب) برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت می‌رفت. (پ) یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده این است که چه فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر وجود دارد.

جغرافیا [۲]

ناحیه چیست؟، نواحی طبیعی

(معنا و مفهوم نامیه، انسان و نامیه،

نواحی آب و هوایی تا پایان بارش)

کل درس (۱) و (۲) و درس (۳)

تا پایان بارش

صفحه‌ی ۲۷ و ۲۸

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۱۱- به ترتیب هر یک از گزاره‌های زیر مربوط به کدام گزینه می‌باشد؟

«بیشترین تغییرات آب و هوایی - اندونزی کشوری گرم و مرطوب است - پوشش پرتوهای

خورشیدی در مدار ۶۰ درجه - مقدار انرژی دریافتی توسط هر واحد سطح در مدار ۶۰ درجه»

(۱) وردسپهر - هوا - دو برابر ناحیه استوایی - تمام منطقه استوایی

(۲) تروپوسفر - آب و هوا - دو برابر ناحیه استوایی - تقریباً نصف منطقه استوایی

(۳) وردسپهر - آب و هوا - تمام ناحیه استوایی - ۲۰ درصد ناحیه استوایی

(۴) تروپوسفر - هوا - نصف ناحیه استوایی - دو برابر ناحیه استوایی

۱۱۲- کدام موارد زیر درباره مراکز کم فشار و پرفشار نادرست است؟

الف) وقتی هوای یک منطقه گرم می‌شود، مولکول‌ها آرام‌تر حرکت می‌کنند.

ب) هوای گرم نسبت به اطراف خود فشار کمتری دارد و در نتیجه بر روی منطقه گرم یک مرکز پرفشار ایجاد می‌شود.

ج) وقتی هوا سرد می‌شود، مولکول‌های آن به هم نزدیک‌تر می‌شوند و تعدادشان در واحد حجم بیشتر می‌شود.

د) هوای سرد سنگین است و به سمت پایین یا سطح زمین فرود می‌آید، در نتیجه بر روی منطقه سرد یک مرکز کم فشار پدید می‌آید.

ه) هوا همیشه از جایی که فشار بیشتری وجود دارد به سمت جایی که فشار کمتری دارد جریان می‌یابد.

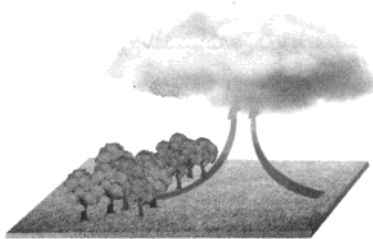
(۱) د - ه - الف (۲) الف - ب - د (۳) الف - ب - ه (۴) ب - ه - ج

۱۱۳- کدام شکل کمربندهای فشار و وزش بادهای را به درستی نشان می‌دهد و کدام حرکت زمین موجب انحراف مسیر جهت وزش بادهای به سمت

غرب و شرق می‌گردد؟

۱۱۴- شکل زیر چه نوع بارندگی را نشان می‌دهد و بارش‌های چه فصلی بیشتر از این نوع می‌باشند؟

(۱) سیلکونی - زمستان

(۲) همرفتی - بهار

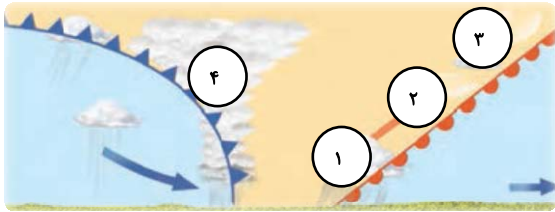
(۳) همرفتی - زمستان

(۴) سیلکونی - بهار

کمربندهای فشار از مباحث قابل توجه این آزمون است.

۱۱۵- با توجه به تصویر برخورد توده‌های هوا و نحوه تشکیل ابر، کدام گزینه به ترتیب (شماره ۱ تا ۴) نوع ابرهای تشکیل شده را مشخص

می‌کند؟

- (۱) سیروس - استراتوس - نیمبو استراتوس - کومولونیمبوس
- (۲) استراتوس - سیروس - کومولونیمبوس - نیمبو استراتوس
- (۳) نیمبو استراتوس - کومولونیمبوس - سیروس - استراتوس
- (۴) نیمبو استراتوس - استراتوس - سیروس - کومولونیمبوس

۱۱۶- جاهای خالی عبارت‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

(الف) در عرض‌های جغرافیایی بالاتر، دمای هوا ... است.

(ب) برخورد توده‌های هوا با یکدیگر، موجب ... و در صورت دارا بودن رطوبت موجب ... می‌شود.

(پ) هر چه از سطح زمین بالاتر رویم، فشار هوا ...

- (۱) بیش‌تر - ناپایداری هوا، بارندگی - کم می‌شود.
- (۲) کم‌تر - ناپایداری هوا، بارندگی - کم می‌شود.
- (۳) بیش‌تر - بارندگی، ناپایداری هوا - زیاد می‌شود.
- (۴) کم‌تر - بارندگی، ناپایداری هوا - زیاد می‌شود.

۱۱۷- پاسخ درست پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟ (به ترتیب)

(الف) با توجه به تقسیم‌بندی نواحی بارشی کشورمان، میانگین سالانه بارندگی در کدام دو ناحیه با هم برابر است؟

(ب) کدام خاک، حاصل‌خیز و غنی از موادآلی و ریشه‌علفزارها می‌باشد؟

(پ) در کدام قاره جهان، جنگل‌های تایگا وجود ندارد؟

(ت) کدام قوم در افغانستان بیش‌ترین درصد را به خود اختصاص داده است؟

- (۱) خزر شرقی با خزر غربی - کریوزول - آفریقا - پشتون
- (۲) خزر شرقی با کردستان - چرنوزیوم - آسیا - تاجیک
- (۳) آذربایجان و زاگرس با خراسان شمالی - چرنوزیوم - استرالیا - پشتون
- (۴) خراسان شمالی با داخلی - کریوزول - آمریکای جنوبی - تاجیک

۱۱۸- کدام گزینه به ترتیب پاسخ صحیح سؤال‌های زیر درباره «انسان و ناحیه» است؟

(الف) کدام عامل موجب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی می‌شود؟

(ب) چه عاملی امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترین آن‌ها را از نظر اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی تحت تأثیر قرار داده است؟

(پ) به چه دلیل کنش متقابل و وابستگی نواحی در جهان امروزه نسبت به گذشته شدت بیشتری یافته است؟

- (۱) تغییرات انسان‌ها در محیط‌های طبیعی - رابطه و کنش متقابل نواحی با یکدیگر - به دلیل افزایش جمعیت و افزایش نیازهای انسان‌ها در نواحی مختلف جهان
- (۲) برنامه‌ریزی یا تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها - رابطه و کنش متقابل نواحی با یکدیگر - به دلیل افزایش جمعیت و افزایش نیازهای انسان‌ها در نواحی مختلف جهان
- (۳) در اختیار گرفتن نواحی توسط انسان‌ها و شکل دادن به آن‌ها - تصمیم‌گیری‌های یک دولت - به دلیل پراکندگی جمعیت و افزایش سرمایه و تکنولوژی در جهان
- (۴) برنامه‌ریزی یا تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها - کمبود امکانات و عدم تمرکز کارگاه‌ها و کارخانه‌ها در نواحی جغرافیایی - به دلیل کمبود سرمایه و تکنولوژی در جهان

۱۱۹- کدام عبارت صحیح نیست؟

- (۱) در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی آسان‌تر از نواحی طبیعی مثل نواحی خاک یا زیست‌بوم‌هاست.
- (۲) گاه یک ناحیه بخشی از یک روستا، یک شهر یا استان یا یک کشور است و گاه چند کشور و قاره را دربرمی‌گیرد و مقیاس جهانی دارد.
- (۳) نواحی طبیعی در سراسر کره زمین گسترده شده‌اند. این نواحی دارای ویژگی‌های طبیعی هستند و بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند.
- (۴) در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود و وسعت آن کم یا زیاد شود.

۱۲۰- کدام گزینه صحیح و غلط بودن عبارت‌های زیر را به درستی بیان می‌کند؟

(الف) گاز نیتروژن با ۲۱ درصد بیشترین حجم هوا کره را تشکیل می‌دهد.

(ب) میانگین دمای سالانه، از جمع میانگین دمای ماهانه ۱۲ ماه سال در یک مکان و تقسیم بر تعداد آن‌ها به دست می‌آید.

(پ) تابش خورشید، دما، فشار، و عرض‌های جغرافیایی از جمله عناصر به وجود آمدن نواحی مختلف آب و هوایی هستند.

(ت) تابش خورشید روی عناصر آب و هوایی چون دما، فشار، رطوبت و ناهمواری‌ها تأثیر می‌گذارد.

- (۱) ص - ص - غ - غ
- (۲) غ - غ - ص - ص
- (۳) ص - غ - ص - ص
- (۴) غ - غ - ص - غ

جامعه‌شناسی [۲]

فرهنگ جهانی

(جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی،

نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)

درس (۱) پایان درس (۳)

صفحه‌ی ۲۶ و ۳

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۱۲۱- درباره‌ی انواع استعمار کدام عبارت درست است؟

- (۱) در استعمار فرانسه، کشور استعمارگر از طریق دولت دست‌نشانده کنترل بازار کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.
- (۲) جهان غرب در استعمار نو هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد یعنی به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ دیگر هجوم می‌برد و به جای آن باورها و ارزش‌های فرهنگ غرب را تبلیغ می‌کند.
- (۳) در استعمار فرانسه بیش از آن که از ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی و علمی به‌ویژه رسانه‌ها استفاده شود، از ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی استفاده می‌شود.
- (۴) در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره‌ی استعمار ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره برای نیل به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.

۱۲۲- چند مورد از جملات زیر مربوط به بخش فردی جهان انسانی است؟

- محمدتقی خاخرات کودکی خود را مرور می‌کند.
- رضا در کلاس درس، مشارکت فعال دارد.
- مریم و مینا برای تهیه‌ی روزنامه‌ی دیواری مشارکت می‌کنند.
- زهرا به تنهایی آهنگی گوش می‌دهد.
- احمد در مکان عمومی سیگار می‌کشد.

(۱) سه (۲) دو (۳) یک (۴) چهار

۱۲۳- هر کدام از عبارت‌های ذیل به ترتیب بیانگر چه نوع امپریالیسمی است؟

- (الف) اشغال نظامی عراق توسط آمریکا
- (ب) تصرف بازار کره شمالی توسط کالاهای چینی
- (ج) پوشیدن لباس‌های آمریکایی و گوش دادن به آهنگ‌های آمریکایی توسط جوانان عربستانی

- (۱) سیاسی - اقتصادی - فرهنگی
- (۲) فرهنگی - اقتصادی - سیاسی
- (۳) اقتصادی - سیاسی - فرهنگی
- (۴) سیاسی - فرهنگی - اقتصادی

۱۲۴- در چه صورتی فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها ناظر به قوم و منطقه خاصی است می‌توانند جهانی شوند؟

- (۱) عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه خاصی باشد و در محدوده‌ی زندگی همان قوم گسترش یابد.
- (۲) سعادت همه‌ی انسان‌ها را دنبال کنند. و از مرزهای جغرافیای خود فراتر نروند.
- (۳) از عقاید و آرمان‌های مشترک انسان سخن بگویند و به دنبال گسترش در جهان نباشند.
- (۴) نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.

۱۲۵- کدام مورد از ویژگی‌هایی که رویکرد جبرگرا و غیرمستول دارند، نمی‌باشد؟

- (۱) منکر نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان می‌باشد و انسان نمی‌تواند آینده‌اش را براساس اراده و عمل بسازد.
- (۲) قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند و انسان را محکوم به سرنوشتی محتوم می‌دانند.
- (۳) آن‌ها را به موجوداتی فعال تبدیل می‌کنند که زمینه‌ی تحقق عقاید خود را فراهم می‌آورند.
- (۴) زمینه‌ی نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند و نمی‌تواند روحیه‌ی تعهد را ایجاد کنند.

برای یادگیری مناسب‌تر این درس به بررسی جهان‌های اجتماعی اطراف خود بپردازید و سعی کنید یافته‌های خود را در آن‌ها به کار بگیرید.

۱۲۶- کدام گزینه در ارتباط با فرهنگ صهیونیسم بین‌الملل درست است؟

- (۱) آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد.
- (۲) کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را پیرامون و حاشیه آن به خدمت می‌گیرد.
- (۳) سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی نمی‌داند.
- (۴) با رویکرد دنیوی و این جهانی خود دیگران را در خدمت کانون‌های ثروت و قدرت قرار می‌دهد.

۱۲۷- صحیح یا غلط بودن هر کدام از جملات زیر در کدام گزینه به ترتیب به درستی بیان شده است؟

(الف) غلبه نظامی به حضور مستقیم قوم مهاجم در مناطق جغرافیایی مختلف منجر می‌شود، و همیشه بسط فرهنگی آن‌ها را به دنبال می‌آورد.

(ب) قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، حتی در صورتی که هویت فرهنگی خود را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، نمی‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

(پ) یک قوم در اثر تهاجم نظامی اگر فرهنگی غنی و قوی داشته باشد می‌تواند گروه مهاجم را درون فرهنگ خود هضم نماید و ایشان را به خدمت گیرد.

(ت) امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.

(۱) غ - غ - ص - ص

(۲) ص - غ - ص - ص

(۳) ص - ص - غ - ص

(۴) غ - ص - غ - ص

۱۲۸- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

(الف) در استعمار نو، استعمارگران آشکار و مجریان پنهان‌اند.

(ب) استعمار نو، پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن نوزدهم به وجود آمد.

(پ) کودتای آمریکایی - انگلیسی نوژه از نمونه‌های موفق کودتاهای استعمار نو بود.

(ت) در استعمار نو کشورهای استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهاد و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی کنترل سیاست کشورهای دیگر را در دست می‌گیرند.

(۱) غ - غ - ص - ص

(۲) ص - غ - ص - ص

(۳) ص - غ - غ - ص

(۴) غ - ص - غ - ص

۱۲۹- در رابطه با «امپریالیسم» کدام مطلب صحیح نیست؟

(۱) واژه امپریالیسم از امپراتوری گرفته شده است و به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود.

(۲) استعمار بر اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی دلالت می‌کند.

(۳) موفقیت‌های استعمار در قرن پانزدهم میلادی ناشی از برده‌داری و نسل‌کشی ساکنان بومی قاره آمریکا بود.

(۴) استعمار نوعی از جهان‌گشایی و امپراتوری است که از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج رسید.

۱۳۰- در ارتباط با پرسش‌های بنیادینی که در جامعه مطرح می‌شوند کدام گزینه حاوی اطلاعات نادرستی است؟

(۱) این پرسش‌ها در عمیق‌ترین لایه‌های هر فرهنگ پاسخ داده می‌شوند.

(۲) این پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادین آن‌ها هنجارها و نمادهای هر فرهنگ را می‌سازند.

(۳) این پرسش‌های بنیادین و پاسخ‌های آن‌ها به مثابه روح و شالوده فرهنگ هستند.

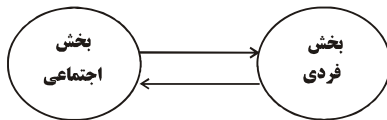
(۴) پرسش‌های بنیادین به ۳ دسته اصلی هستی‌شناسانه، انسان‌شناسانه و معرفت‌شناسانه تقسیم می‌شوند.

آزمون گواه (شاهد)

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

۱۳۱- کدام عبارت، با شکل روبه‌رو، ارتباط بیش‌تری دارد؟

- (۱) بین دو جهان تکوینی و جهان انسانی، ارتباط و پیوند برقرار است.
- (۲) هرگاه انسان، اخلاقی الهی داشته باشد و جامعه نیز از فرهنگی توحیدی برخوردار باشد، جهان تکوینی درهای برکات خود را به روی انسان‌ها می‌گشاید.
- (۳) جهان تکوینی، ماده‌ی خامی است که در معرض برداشت‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.
- (۴) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.

۱۳۲- کدام عبارت بیانگر دیدگاه کسانی است که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان عینی و طبیعی می‌دانند؟

- (۱) این گروه بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.
- (۲) این گروه فرهنگ جامعه را تابع جهان فردی افراد می‌دانند.
- (۳) این گروه جهان تکوینی و طبیعی را ماده‌ی خامی می‌دانند که در معرض تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.
- (۴) از نظر این گروه ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویت طبیعی و مادی دارند.

۱۳۳- کدام گزینه در ارتباط با نگاه قرآن کریم به جامعه و فرهنگ نادرست است؟

- (۱) قرآن کریم برای جامعه و فرهنگ، جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید.
- (۲) قرآن کریم جهان فردی اشخاص را نادیده می‌گیرد و جامعه و فرهنگ را بر زندگی فردی ارجح می‌داند.
- (۳) از منظر قرآن کریم اگر جامعه از فرهنگ توحیدی برخوردار باشد، جهان تکوینی درهای برکات خود را به روی انسان‌ها می‌گشاید.
- (۴) هرگاه افراد جامعه و فرهنگ هویتی مشرکانه داشته باشند، زمین و آسمان از تعامل سازنده با آن‌ها باز می‌ماند.

۱۳۴- کدام‌یک از گزینه‌های زیر با توجه به انواع فرهنگ‌ها نادرست است؟

- (۱) برخی فرهنگ‌ها از مرزهای جغرافیایی خود عبور نمی‌کند ولی برخی دیگر گسترش بسیاری دارند.
- (۲) برخی عناصر فرهنگی تداوم تاریخی و جغرافیایی بیشتری دارند.
- (۳) برخی فرهنگ‌ها در مناطق محدودی به‌وجود می‌آیند.
- (۴) تمامی فرهنگ‌ها مدت کوتاهی عمر می‌کنند و هیچ‌کدام دوام طولانی ندارند.

۱۳۵- موارد کدام گزینه به‌ترتیب در ارتباط با فرهنگ «سرمایه‌داری»، «سلطه» و «فرهنگی که به‌دنبال سعادت همه انسان‌ها است» درست

است؟

- (۱) کشورهای دیگر را در پیرامون کانون ثروت و قدرت مورد توجه قرار می‌دهد - از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید - دیگران را به ضعف و ناامیدی می‌کشاند.
- (۲) تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را به دنبال می‌آورد - کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد - عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست.
- (۳) عقاید و ارزش‌های آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست - تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به‌دنبال می‌آورد - کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد.
- (۴) کانون قدرت و ثروت را مورد توجه قرار می‌دهد - تسلط یک قوم خاص را بر دیگران به‌دنبال دارد - از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

۱۳۶- به ترتیب، کدام فرهنگ‌ها ظرفیت جهانی شدن ندارند و «مقاومت در برابر فرهنگ‌های رقیب» نتیجه‌ی برخورداری از کدام ارزش است؟

(۱) فرهنگ‌هایی که ارزش‌ها و عقاید آن‌ها ناظر به قوم و منطقه‌ی خاصی نیست. - حقیقت

(۲) فرهنگ‌هایی که نگاهی سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام ندارند. - مسئولیت و تعهد

(۳) فرهنگ‌هایی که ارزش‌ها و عقاید آن‌ها ناظر به قوم و منطقه‌ی خاصی نیست. - مسئولیت و تعهد

(۴) فرهنگ‌هایی که نگاهی سلطه‌جویانه نسبت به دیگر اقوام ندارند. - حقیقت

۱۳۷- به ترتیب کدام فرهنگ با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند و کدام فرهنگ، آرمان‌ها و

ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند؟

(۱) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است - فرهنگ سرمایه‌داری

(۲) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است - فرهنگ صهیونیسم

(۳) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست - فرهنگ سرمایه‌داری

(۴) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای آن در خدمت گروه و قوم خاصی نیست - فرهنگ صهیونیسم

۱۳۸- کدام گزینه، مصداقی از «مدینه‌ی تغلب فارابی» است؟

(۱) مردمی که برتری مطلق فرهنگی و معرفتی جهان غرب را پذیرفته باشند و هویت خود را در حاشیه‌ی جهان غرب بازسازی می‌کنند.

(۲) استعمارگران اروپایی که سلطه‌ی فرهنگ غرب بر همه‌ی جهان را در پوشش نام جهانی شدن پیگیری می‌کنند.

(۳) جامعه‌ای که ارزش‌ها و عقاید فرهنگ آن، ناظر بر قوم و منطقه‌ی خاصی است.

(۴) فرهنگ جامعه‌ای که بر مبنای ارزش‌ها و عقاید خود نتواند یک نظام جهانی را تعریف کند.

۱۳۹- به ترتیب کدام گزینه نشان می‌دهد، فرهنگ مغولان با وجود قدرت نظامی برتر، به سرعت تحت تأثیر فرهنگ‌های جوامع شکست‌خورده

قرار گرفت و در گونه‌شناسی فارابی از جوامع، مدینه‌ی تغلب چه نوع جامعه‌ای است؟

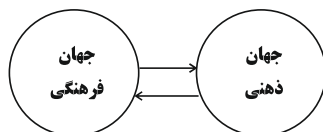
(۱) فرهنگ مغولان به علت قومی و قبیله‌ای بودن شایستگی لازم را برای یک فرهنگ جهانی نداشت - جامعه‌ای که سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌داند.

(۲) عقاید و ارزش‌های فرهنگی مغولان در خدمت گروه و قوم خاصی نبود و نگاهی سلطه‌جویانه به دیگر اقوام نداشت - جامعه‌ای که سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌داند.

(۳) فرهنگ مغولان به علت قومی و قبیله‌ای بودن شایستگی لازم را برای یک فرهنگ جهانی نداشت - جامعه‌ای که از طریق سلطه‌ی فرهنگی بر دیگر جوامع مسلط می‌شود.

(۴) عقاید و ارزش‌های فرهنگی مغولان در خدمت گروه و قوم خاصی نبود و نگاهی سلطه‌جویانه به دیگر اقوام نداشت - جامعه‌ای که از طریق سلطه‌ی فرهنگی بر دیگر جوامع مسلط می‌شود.

۱۴۰- نمودار مقابل با کدام گزینه مرتبط است؟

(۱) وقتی فردی درباره مسئله‌ای خاص می‌اندیشد در محدوده فردی و ذهنی خود به‌سر می‌برد و به تدریج به محدوده اجتماعی و فرهنگی وارد می‌شود.

(۲) هر کدام از انسان‌ها دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلقیات ویژه‌ای دارند که با افراد دیگر در آنها شریک‌اند و مربوط به جهان فرهنگی است.

(۳) هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع، اجازه بروز و ظهور می‌دهد.

(۴) بین دو بخش اجتماعی و فرهنگی یا فردی و ذهنی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد و تمام انواع اخلاقیات جویای فرهنگی واحد هستند.

فلسفه

چیستی فلسفه
ریشه و شاخه‌های فلسفه
آغاز تاریخی فلسفه
 درس (۱) تا پایان درس (۳)
 صفحه‌ی ۲۲ تا ۲۲
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۴۱- کدام گزینه نادرست می‌باشد؟

- ۱) هر فیلسوفی می‌کوشد با کمک تجربه و استدلال، پاسخ درست مسائل فلسفی را بیابد.
  - ۲) فیلسوف می‌کوشد قوانین حاکم بر کل هستی را به دست بیاورد.
  - ۳) فیلسوف می‌کوشد عوامل اشتباه و موانع را از راه تفکر بر دارد.
  - ۴) فیلسوف می‌خواهد به حقیقت، آن‌گونه که هست برسد، نه آن‌گونه که دلش می‌خواهد.
- ۱۴۲- کدام یک از فیلسوفان زیر معتقد است که «هستی و وجود حقیقتی ثابت دارد، نه در حال حرکت و شدن» و چه کسی معتقد است که زمین روی آب قرار گرفته است؟**

- ۱) پارمنیدس - تالس
- ۲) تالس - فیثاغورس
- ۳) هراکلیتس - پارمنیدس
- ۴) فیثاغورس - هراکلیتس

۱۴۳- کدام گزینه عقیده افلاطون در مورد عالم «مَثُل» است؟

- ۱) از عالم طبیعت برگرفته شده است.
- ۲) نسبت عالم طبیعت به آن مانند سایه نسبت به صاحب سایه است.
- ۳) پس از عالم طبیعت حقیقت اصلی و برتر است.
- ۴) عالم سایه‌هاست که هدف حقیقی انسان رسیدن به آن است.

۱۴۴- کدام گزینه نمی‌تواند پرسشی فلسفی باشد؟

- ۱) سعادت واقعی چیست؟
- ۲) دلیل پیدایش انقلاب صنعتی در اروپا چه بود؟
- ۳) چرا درد و رنج هست؟
- ۴) جهان چه سرانجامی دارد؟

۱۴۵- گزارش‌های معتبر و قابل اعتماد از جریان فلسفه متعلق به ... و در ... است.

- ۱) سرزمین آتن و تمدن یونان - قرن چهارم و پنجم پیش از میلاد
- ۲) سرزمین آتن و تمدن مصر یا بین‌النهرین - قرن سوم و چهارم پیش از میلاد
- ۳) سرزمین مصر و بین‌النهرین - قرن چهارم و پنجم پس از میلاد
- ۴) سرزمین آتن و تمدن یونان - قرن سوم و چهارم پس از میلاد

۱۴۶- از بین گزینه‌های زیر کدام گزینه درست نیست؟

- ۱) در علوم ما با جنبه‌های خاصی از اشیاء سر و کار داریم.
- ۲) آن بخش از فلسفه که درباره مسئله‌های مربوط به وجود تحقیق می‌کند فلسفه اولی نام دارد.
- ۳) اشیاء عالم با آنکه در خصوصیات گوناگون فرق دارند، در یک چیز شریک‌اند و آن اصل «وجود» است.
- ۴) خصوصیات اشیاء عالم با وجود همه گوناگونی در فلسفه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۱۴۷- نام «مابعدالطبیعه» برگرفته از بخش فلسفی کتاب ... است، از آن‌جا که این بخش از کتاب بعد از ... قرار گرفته بود «مابعدالطبیعه» نامیده شد.

- ۱) ارسطو - کتاب فیزیک
- ۲) افلاطون - کتاب فیزیک
- ۳) ارسطو - کتاب فلسفه
- ۴) افلاطون - کتاب طبیعت

۱۴۸- به ترتیب پاسخ هر یک از سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

الف) در ارتباط با پرسش «آیا هستی منحصر به همین اشیاء مادی است؟» کدام گزینه صحیح است؟

ب) رابطه فلسفه‌های هنر، علم و غیره با فلسفه اولی به چه صورت است؟

ج) کدام پرسش از جمله پرسش‌هایی که در علم فیزیک به آن پاسخ داده می‌شود نیست؟

۱) الف) این سؤال اساساً درباره یک وجود خاص است. ب) این فلسفه‌ها همگی فروع فلسفه اولی هستند. ج) آیا در اثر برخورد دو جسم با یکدیگر گرما تولید می‌شود؟

۲) الف) از جمله سؤالاتی است که از دیرباز برای بشر مطرح بوده است. ب) این فلسفه‌ها همگی فروع فلسفه اولی هستند. ج) آیا از ترکیب دو اتم هیدروژن و یک اتم اکسیژن مولکول آب تشکیل می‌شود؟

۳) الف) از جمله سؤالاتی است که به اصل هستی و وجود مربوط می‌شود. ب) فلسفه اولی از فروع این فلسفه‌ها است. ج) آیا جرم یک جسم در سرعت سقوط آن تأثیر دارد؟

۴) الف) این سؤال در مورد خصوصیات یک وجود خاص است. ب) فلسفه اولی از فروع این فلسفه‌ها است. ج) آیا سرعت حرکت آونگ در تمامی حالات یکسان است؟

۱۴۹- ملاصدرا فیلسوف بزرگ قرن ... مردم را بر دو دسته تقسیم کرده که یک دسته را سائر یعنی ... نامیده است و سائر ...

- ۱) یازدهم و دوازدهم هجری - ایستاده - به دانش ظاهری دل خوش کرده و متوقف شده است.
- ۲) هشتم و نهم هجری - رونده - به شنیده‌ها بسنده نمی‌کند.
- ۳) هشتم و نهم هجری - ایستاده - به دانش ظاهری دل خوش کرده و متوقف شده است.
- ۴) دهم و یازدهم هجری - رونده - به شنیده‌ها بسنده نمی‌کند.

۱۵۰- ما به هنگام مواجهه با مسائل فلسفی چه کاری باید انجام دهیم؟

- ۱) از طریق حواس یا آزمایش یا جست‌وجو در طبیعت به حل آن مسائل بپردازیم.
- ۲) عقل ما می‌کوشد در خود کاوش کند و با عمل تفکر و تعقل و با تجزیه و تحلیل دانسته‌ها به حل این مسائل بپردازد.
- ۳) از طریق گرفتن آمار از نظرات دیگران به پاسخ این مسائل بپردازیم.
- ۴) با استفاده از حس بینایی یا بویایی یا میکروسکوپ یا تلسکوپ یا هر ابزار دیگری به حل این مسائل بپردازیم.

روانشناسی

روانشناسی: تعریف و روش مورد

مطالعه / روان‌شناسی رشد

کن فصل (۱) و فصل (۲) تا پایان عوامل

محیطی

صفحه‌ی ۸ تا ۲۲

وَمَتَّ بِشَهَادَتِكَ: ۱۵ رَیْجَم

۱۵۱- به ترتیب تعریف عملیاتی کدام یک از واژگان سخت تر است و دلیل اصلی این که روش‌های علمی همواره با

محدودیت‌هایی مواجه است چه می باشد؟

- (۱) میزان پیشرفت تحصیلی - عدم تعریف عملیاتی دقیق
- (۲) قضاوت - پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان و لزوم رعایت مسائل اخلاقی
- (۳) شتاب‌نازی زمین - مسائل اخلاقی و پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان
- (۴) جرم یک توپ فوتبال - عدم تکرارپذیری

۱۵۲- با توجه به جامع‌ترین تعریف از روان‌شناسی، هر یک از جملات زیر به کدام وجه از ویژگی دوگانه این تعریف اشاره دارد؟

(الف) نگیب به دلیل عدم توجه و آینده‌نگری اولویت‌بندی اهداف خود، دچار احساس سرخوردگی و شکست شده است.

(ب) حامد با تماشای مسابقات ژیمناستیک در سطح جهانی، به ادامه فعالیت خود در این حوزه می‌پردازد و هر روز ورزش می‌کند.

(ج) محمد به عنوان یک قاضی به قضاوت رفتارهای مجرمانه می‌پردازد.

- (۱) رفتار - رفتار - شناخت
- (۲) فرآیندهای ذهنی - رفتار - شناخت
- (۳) فرآیندهای ذهنی - فرآیندهای ذهنی - رفتار
- (۴) شناخت - رفتار - رفتار

۱۵۳- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

(الف) دوقلوهای همسان از دو تخمک جدا به وجود آمده‌اند.

(ب) دوقلوهای همسان لزوماً هم‌جنس نیستند.

(پ) دوقلوهای همسان دارای ویژگی‌های وراثتی یکسان هستند.

(ت) دوقلوهای ناهمسان می‌توانند هم‌جنس یا غیرهم‌جنس باشند.

- (۱) ص - ص - غ - ص
- (۲) غ - ص - غ - ص
- (۳) ص - غ - غ - ص
- (۴) غ - غ - ص - ص

۱۵۴- به ترتیب کودک در ... می‌تواند بدون کمک راه برود و به‌طور میانگین نوجوان در ... به بلوغ می‌رسد و عوامل ... در ایجاد کننده صفاتی هستند

که از قبل در فرد نهفته است.

- (۱) ۱۶ ماهگی - ۱۲ تا ۱۵ سالگی - وراثتی
- (۲) ۱۵ ماهگی - ۱۱ تا ۱۴ سالگی - وراثتی
- (۳) ۱۶ ماهگی - ۱۱ تا ۱۴ سالگی - محیطی
- (۴) ۱۵ ماهگی - ۱۲ تا ۱۵ سالگی - محیطی

۱۵۵- با توجه به تعریف روان‌شناسی رشد، روان‌شناسان این رشته در تلاش برای شناخت کدام یک از موارد زیر هستند؟

- (۱) تغییراتی که در طول زندگی از زمان تولد تا کهنسالی در آدمی رخ می‌دهد را مطالعه می‌کند.
- (۲) تغییراتی که در طول زندگی از زمان انعقاد نطفه تا نوجوانی در آدمی رخ می‌دهد را بررسی می‌کند.
- (۳) تغییراتی که در طول زندگی از زمان انعقاد نطفه تا مرگ در آدمی رخ می‌دهد را مطالعه می‌کند.
- (۴) تغییراتی که در طول زندگی از زمان کودکی تا نوجوانی در آدمی رخ می‌دهد را بررسی می‌کند.

جهت یادگیری بهتر روان‌شناسی برای مطالعات خود در زندگی روزمره مصادیق و مثال‌های خارجی پیدا کنید.

۱۵۶- به ترتیب عبارات «هر فردی از ابتدای تشکیل نطفه خصوصیات ثابتی به دست می‌آورد»، «یکی از هم‌کلاسی‌های شما بلندقد است و دلیل آن تغذیه مناسب و ورزش است»، «با توجه به راست بودن پدر و مادر، فرزند هم راست دست می‌شود»، «با توجه به آن که علی در منطقه

گرمسیر متولد شده است، زودتر به بلوغ می‌رسد.» به کدام عامل مؤثر بر ویژگی‌های رشد تأکید دارد؟

(۱) محیطی - وراثتی - محیطی - وراثتی

(۲) وراثتی - محیطی - وراثتی - محیطی

(۳) وراثتی - وراثتی - محیطی - محیطی

(۴) محیطی - محیطی - وراثتی - وراثتی

۱۵۷- محسن و رضا با یکدیگر در حال گفت‌وگو درباره‌ی منظم و قاعده‌مند بودن جهان هستی می‌باشند. محسن با استناد به استدلال‌های منطقی برای دوستش رضا دلایلی را می‌آورد که جهان هستی منظم و قاعده‌مند است. با مد نظر قرار دادن این گفت و گو، به ترتیب پاسخ سؤال‌های زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

الف) محسن از کدام شیوه کسب شناخت استفاده کرده است؟

ب) در این شیوه، چگونه به حقیقت چیزی پی برده می‌شود؟

ج) چه کسانی از این شیوه استفاده می‌کنند؟

(۱) الف) روش علمی، ب) با کمک روش‌های عینی و قابل تکرار، ج) دانشمندان

(۲) الف) شیوه خردگرایانه، ب) با استفاده از روش‌های تجربی، ج) فیلسوفان و دانشمندان

(۳) الف) روش علمی، ب) با کمک روش‌های مبتنی بر منطق و تجربه، ج) فیلسوفان و دانشمندان

(۴) الف) شیوه خردگرایانه، ب) با کمک فلسفه و روش‌های مبتنی بر منطق، ج) فیلسوفان

۱۵۸- پاسخ هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

الف) سطوح نظریه‌ها به چه صورت نام‌گذاری می‌شوند؟

ب) پژوهش‌پذیری نظریه مربوط کدام سطح نظریه است؟

ج) نظریه‌ها با ترکیب کدام مورد به دست می‌آیند؟

(۱) الف) سودمندی و کاربردی بودن، ب) سطح تجربی، ج) ترکیب اصول و قوانین مختلف

(۲) الف) ظاهری و تجربی، ب) سطح ظاهری، ج) ترکیب مسئله‌ها و فرضیه‌های مختلف

(۳) الف) ظاهری و تجربی، ب) سطح تجربی، ج) ترکیب اصول و قوانین مختلف

(۴) الف) سودمندی و کاربردی بودن، ب) سطح ظاهری، ج) ترکیب مسئله‌ها و فرضیه‌های مختلف

۱۵۹- کدام گزینه در ارتباط با تعریف روش علمی درست است؟

(۱) وقتی از مبدأ به سوی مقصد در حال حرکت هستیم، جریان رسیدن به هدف را «فرایند» می‌گویند.

(۲) در جست‌وجوی چیزی بودن باعث می‌شود تا روش علمی مبهم و گنگ شود.

(۳) نظام‌دار بودن روش علمی به جریان یک عمل اشاره دارد.

(۴) در صورتی که اقدامی محقق شود، دیگر وجود هدف یا عدم آن موضوعیت ندارد.

۱۶۰- کدام گزینه در ارتباط با ویژگی‌های روش علمی صحیح است؟

(۱) روش خردگرایانه، روش موردنظر روان‌شناسان است.

(۲) در تعریف عملیاتی متغیر باید به صورت کلی و حدودی تعریف شود.

(۳) متغیر باید به گونه‌ای تعریف شود که هر فرد با مطالعه تعریف آن به برداشت منحصر به فرد و خاصی برسد.

(۴) در روش علمی هر «متغیر» باید به‌طور دقیق بیان شود. به این ویژگی «تعریف عملیاتی» گفته می‌شود.

نظر خواهی (سوال های نظم حوزه): آیا مقررات آزمون اجرا می شود؟

دانش آموزان گرامی؛ لطفاً در هنگام پاسخ گویی به سؤال های زیر، به شماره‌ی سؤال ها دقت کنید.

شروع به موقع

۲۹۴- آیا آزمون در حوزه‌ی شما به موقع شروع می شود؟ (زمان های شروع پاسخ گویی به نظر خواهی و سؤال های علمی در ابتدای برگه‌ی نظر خواهی آمده است)

(۱) بله، هر دو مورد به موقع و دقیقاً سر وقت آغاز می شود.

(۲) پاسخ گویی به نظر خواهی رأس ساعت آغاز نمی شود.

(۳) پاسخ گویی به سؤال های علمی رأس ساعت آغاز نمی شود.

(۴) در هر دو مورد بی نظمی وجود دارد.

متأخرین

۲۹۵- آیا دانش آموزان متأخر در محل جداگانه متوقف می شوند؟

(۱) خیر، متأسفانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متأخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.

(۲) این موضوع تا حدودی رعایت می شود اما نه به طور کامل

(۳) بله، افراد متأخر ابتدا متوقف می شوند و بعداً وارد حوزه می شوند اما در هنگام ورود، سروصدا و همهمه ایجاد می شود.

(۴) بله، افراد متأخر بعداً وارد حوزه می شوند ضمناً برای آنان محل جداگانه‌ای در نظر گرفته شده و بی نظمی و سروصدا ایجاد نمی شود.

مراقبان

۲۹۶- عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

پایان آزمون - ترک حوزه

۲۹۷- آیا در حوزه‌ی شما به داوطلبان قبل از پایان آزمون اجازه‌ی خروج زودهنگام داده می شود؟

(۱) بله، قبل از پایان آزمون اجازه‌ی ترک حوزه داده می شود.

(۲) گاهی اوقات

(۳) به ندرت

(۴) خیر، هیچ گاه

ارزیابی آزمون امروز

۲۹۸- به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می کنید؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

A : پاسخ نامه (کلید) آزمون ۱۸ آبان ۱۳۹۷ گروه یازدهم علوم انسانی دفترچه

1	☐	☐	☒	☐	51	☐	☐	☐	☒	101	☐	☐	☐	☒	151	☐	☒	☐	☐
2	☒	☐	☐	☐	52	☐	☒	☐	☐	102	☐	☐	☐	☒	152	☐	☒	☐	☐
3	☐	☐	☐	☒	53	☐	☐	☐	☒	103	☒	☐	☐	☐	153	☐	☐	☒	☐
4	☐	☐	☐	☒	54	☐	☒	☐	☐	104	☐	☐	☒	☐	154	☐	☒	☐	☐
5	☒	☐	☐	☐	55	☐	☐	☒	☐	105	☐	☐	☐	☒	155	☐	☐	☒	☐
6	☒	☐	☐	☐	56	☐	☒	☐	☐	106	☐	☐	☐	☒	156	☐	☒	☐	☐
7	☐	☐	☒	☐	57	☒	☐	☐	☐	107	☐	☒	☐	☐	157	☐	☐	☒	☐
8	☐	☐	☒	☐	58	☐	☐	☒	☐	108	☐	☐	☒	☐	158	☐	☐	☒	☐
9	☒	☐	☐	☐	59	☒	☐	☐	☐	109	☐	☐	☐	☒	159	☒	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☒	60	☐	☐	☐	☒	110	☐	☐	☒	☐	160	☐	☐	☐	☒
11	☐	☒	☐	☐	61	☒	☐	☐	☐	111	☐	☒	☐	☐					
12	☐	☒	☐	☐	62	☒	☐	☐	☐	112	☐	☒	☐	☐					
13	☐	☒	☐	☐	63	☐	☐	☐	☒	113	☐	☐	☒	☐					
14	☒	☐	☐	☐	64	☐	☒	☐	☐	114	☐	☒	☐	☐					
15	☐	☒	☐	☐	65	☐	☐	☒	☐	115	☐	☐	☐	☒					
16	☐	☐	☒	☐	66	☐	☒	☐	☐	116	☐	☒	☐	☐					
17	☐	☒	☐	☐	67	☐	☒	☐	☐	117	☐	☐	☒	☐					
18	☐	☒	☐	☐	68	☒	☐	☐	☐	118	☐	☒	☐	☐					
19	☐	☐	☐	☒	69	☐	☐	☒	☐	119	☒	☐	☐	☐					
20	☐	☐	☐	☒	70	☐	☒	☐	☐	120	☐	☐	☒	☐					
21	☐	☐	☐	☒	71	☐	☐	☒	☐	121	☐	☐	☒	☐					
22	☐	☒	☐	☐	72	☐	☒	☐	☐	122	☐	☒	☐	☐					
23	☐	☒	☐	☐	73	☐	☐	☒	☐	123	☒	☐	☐	☐					
24	☐	☐	☒	☐	74	☐	☐	☒	☐	124	☐	☐	☐	☒					
25	☒	☐	☐	☐	75	☐	☒	☐	☐	125	☐	☐	☒	☐					
26	☐	☐	☒	☐	76	☐	☐	☒	☐	126	☒	☐	☐	☐					
27	☐	☒	☐	☐	77	☒	☐	☐	☐	127	☒	☐	☐	☐					
28	☐	☐	☒	☒	78	☐	☐	☒	☐	128	☒	☐	☐	☐					
29	☐	☒	☐	☐	79	☐	☐	☐	☒	129	☐	☐	☒	☐					
30	☐	☐	☒	☐	80	☐	☐	☒	☐	130	☐	☒	☐	☐					
31	☒	☐	☐	☐	81	☒	☐	☐	☐	131	☐	☐	☐	☒					
32	☐	☐	☐	☒	82	☐	☒	☐	☐	132	☐	☐	☒	☐					
33	☐	☐	☒	☐	83	☐	☐	☒	☐	133	☐	☒	☐	☐					
34	☐	☒	☐	☐	84	☐	☐	☐	☒	134	☐	☐	☐	☒					
35	☒	☐	☐	☐	85	☐	☐	☒	☐	135	☐	☐	☐	☒					
36	☐	☒	☐	☐	86	☐	☒	☐	☐	136	☐	☒	☐	☐					
37	☐	☐	☒	☐	87	☐	☒	☐	☐	137	☐	☒	☐	☐					
38	☐	☐	☐	☒	88	☐	☐	☒	☐	138	☐	☒	☐	☐					
39	☐	☐	☒	☐	89	☐	☒	☐	☐	139	☒	☐	☐	☐					
40	☐	☐	☐	☒	90	☒	☐	☐	☐	140	☐	☐	☒	☐					
41	☐	☒	☐	☐	91	☐	☐	☐	☒	141	☒	☐	☐	☐					
42	☒	☐	☐	☐	92	☒	☐	☐	☐	142	☒	☐	☐	☐					
43	☒	☐	☐	☐	93	☐	☒	☐	☐	143	☐	☒	☐	☐					
44	☒	☐	☐	☐	94	☐	☐	☐	☒	144	☐	☒	☐	☐					
45	☐	☐	☐	☒	95	☐	☐	☒	☐	145	☒	☐	☐	☐					
46	☐	☒	☐	☐	96	☐	☒	☐	☐	146	☐	☐	☒	☐					
47	☒	☐	☐	☐	97	☐	☒	☐	☐	147	☒	☐	☐	☐					
48	☐	☐	☒	☐	98	☐	☐	☐	☒	148	☐	☒	☐	☐					
49	☐	☐	☐	☒	99	☐	☒	☐	☐	149	☐	☐	☐	☒					
50	☐	☒	☐	☐	100	☐	☐	☒	☐	150	☐	☒	☐	☐					

پاسخ نامه

فهرست آزمون

۱۸ آبان ماه ۹۷

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	فارسی و نگارش (۲)	۳
۲	فارسی و نگارش (۲) (شاهد دگوله)	۴
۳	عربی زبان قرآن (۲)	۵
۴	عربی زبان قرآن (۲) (شاهد دگوله)	۶
۵	دین و زندگی (۲)	۷
۶	زبان انگلیسی (۲)	۸
۷	ریاضی و آمار (۲)	۱۰
۸	ریاضی و آمار (۲) (شاهد دگوله)	۱۱
۹	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۳
۱۰	تاریخ (۲)	۱۴
۱۱	چهارفای (۲)	۱۵
۱۲	جامعه‌شناسی (۲)	۱۶
۱۳	جامعه‌شناسی (۲) (شاهد دگوله)	۱۷
۱۴	فلسفه	۱۸
۱۵	روانشناسی	۱۹

Konkur.in

بنیاد علمی آموزش قلمچی (دفتر مام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزش قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فارسی و نگارش (۲)

-۱

(حسن و سگری - ساری)

فقط در گزینه «۳»، «محبوب» به معنی «باشرم، باحیا» آمده است. در گزینه‌های دیگر «محبوب» به معنای «پنهان، مستور» به کار رفته است.

(فارسی ۲، لغت، صفحه ۱۸)

-۲

(سعیر گنج‌بفش زمانی)

معنای واژه‌های نادرست:

دون همت: کوتاه‌همت، دارای طبع پست و کوتاه اندیشه / توقیع: امضا کردن فرمان، مهر کردن نامه و فرمان / روضه: باغ، گلزار / شبگیر: سحرگاه، پیش از صبح / کران: ساحل، کنار / وعظ: اندرز، پنددادن

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

-۳

(الهام ممری)

گزینه «۱»: نواهی ← نواحی / گزینه «۲»: برخاستند ← برخاستند / گزینه «۳»: گزارده ← گزارده

(فارسی ۲، املا، صفحه‌های ۱۷، ۲۰ و ۲۹)

-۴

(مرتضی منشاری - اردبیل)

«خسته شد» در گزینه «۴» فعل مجهول است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: جمله‌های هر دو مصراع سه جزئی گذرا به مسند هستند و «نهان» و «عیان» مسندهای جمله‌ها می‌باشند.

گزینه «۲»: «خسته شد» و «خسته می‌شود» سه جزئی با مسند هستند و «خسته» مسند جمله‌ها است.

گزینه «۳»: «سرگشته و حیران» در مصراع اول و «مقیم» در مصراع دوم مسند هستند.

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

-۵

(مریم شمیرانی)

«دیگر» در مصراع اول بیت گزینه «۱»، ضمیر مبهم است و در گزینه‌های دیگر، صفت مبهم است.

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۴)

-۶

(الهام ممری)

«فرهاد و شیرین» از «وحشی بافقی» است.

توجه: «خسرو و شیرین» اثر نظامی است.

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۰)

-۷

(مریم شمیرانی)

در این بیت «تضاد» به کار نرفته است.

گزینه «۱»: تشبیه «حباب‌وار» / گزینه «۲»: «عالم» مجاز از «اهل عالم»

گزینه «۴»: شنیدن بو: حس آمیزی

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

-۸

(مریم شمیرانی)

پیام مشترک عبارت صورت سؤال و گزینه «۳»، چنان زیستنی است که نام نیک از انسان به جا بگذارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: از مردم دوری کن. / گزینه «۲»: مراقب باش تو را نفریبد. / گزینه «۴»: نیاز سپاهیان را برآورده کن.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۶)

-۹

(مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۱»، «زندگی پس از مرگ» است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: غمگین بودن از مرگ دوست / گزینه «۳»: مرگ خوابی سنگین پس از زندگی است. / گزینه «۴»: در انتظار بار حتی پس از مرگ

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۵)

-۱۰

(کاترم کاطمی)

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» نکوهش تقلید است، اما در بیت گزینه «۴»، شاعر تقلید نوجوانان از پیران را برای آن‌ها شادی‌بخش می‌داند.

(فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۲۴)

فارسی و نگارش (۲) شاهد «گواه»

۱۱-

(کتاب جامع - با تغییر)

واژه‌هایی که غلط معنی شده‌اند:

پیشگاه: درگاه، آستانه / طعن: سرزنش کردن / دوش: دیشب

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۱۲-

(کتاب جامع)

غلط‌های املایی سایر ابیات و شکل درست آن‌ها:

گزینه «۱»: خواست ← خاست

گزینه «۳»: مستهقان ← مستحقان

گزینه «۴»: صرمام ← سرمام

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۱۳-

(کتاب جامع، با تغییر)

گزینه «۱»: لطف کن لطف (تکرار) / گزینه «۳»: تو خود ... (بدل) / گزینه «۴»:

قبیله‌ها همه عاشق ... (بدل)

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۳۴)

۱۴-

(کتاب جامع - با تغییر)

تمام زوج واژه‌های گزینه «۱» با هم رابطه معنایی «تناسب» دارند.

تشریح دیگر گزینه‌ها

گزینه «۲»: عقد و مخنقه: مترادف / شراع و خیمه: مترادف / بازان و یوزان: تناسب /

همایون و نیک‌بخت: مترادف

گزینه «۳»: زیر و زبر: تضاد / پوست و گوشت: تناسب / دبیر و قلم: تناسب / رخت و

جامه: مترادف

گزینه «۴»: غزو و شمشیر: تناسب / صعب و سهل: تضاد / ناو و رود: تناسب / کوشک و

پادشاه: تناسب

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۱۳)

۱۵-

(کتاب جامع)

واژگان گزینه «۲»، همه، ترکیب اضافی هستند.

در گزینه «۱» «مشایخ فراوان، اشعار غم‌انگیز، در گزینه «۳»، شهر پرغوغا و عالی‌ترین

آثار و در گزینه «۴»، کتاب گران‌بها ترکیب وصفی هستند.

تکنه: نقش صفت هیچ‌گاه نشانه‌ی جمع نمی‌پذیرد.

(فارسی ۲، زبان فارسی، مشابه صفحه ۳۴)

۱۶-

(کتاب جامع)

«نان» در بیت گزینه «۳» در معنای حقیقی و معمول آن به کار رفته است؛ اما در سایر ابیات مجازاً به معنای «رزق و روزی و خوردنی» آمده است.

(فارسی ۲، آرایه، صفحه ۲۲)

۱۷-

(کتاب جامع)

در بیت صورت سؤال می‌خوانیم: «تا زمانی که ماه، مشتری حلقه‌ی گوش شما باشد، مشتری غلام حلقه در گوش شما خواهد بود.»

«مشتری» نخست یعنی «خریدار» و «مشتری» دوم نام سیاره است. پس جناس تام دارد. / بیت به وضوح شخصیت‌بخشی دارد و شخصیت‌بخشی، خود استعاره است. / مراعات‌نظیر بین «مه» و «مشتری» دوم دیده می‌شود. / «غلام حلقه‌به‌گوش بودن» کنایه است.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۸-

(کتاب جامع)

مفهوم محوری ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» توصیه به قناعت‌پیشگی است اما در بیت گزینه «۲» عکس آن، بیان شده است.

(فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۲۰)

۱۹-

(کتاب جامع)

مفهوم هر دو بیت به سخن مشهور (کَلَّ شَيْءٌ يَرْجِعُ إِلَىٰ أَوَّلِهِ) اشاره دارند؛ هرچیزی سرانجام به اصل و ریشه خویش باز می‌گردد که منظور از آن، بازگشت به عالم معنا و به سوی خداست.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۲)

۲۰-

(کتاب جامع)

عطار دید که در وجود مولانا سوزی است که عالم را به آتش می‌کشد و این مفهوم در گزینه «۴» نیز دیده می‌شود.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۲۹)

عربی (زبان قرآن (۲))

-۲۱

(مبیر همایی، ترجمه، صفحه‌ی ۳)

هؤلاء الأصدقاء: این دوستان / لا يتكبرون: تکبر نمی‌ورزند / لا يرفعون: بالا نمی‌برند / أصواتهم: صداهای خود را / فوق أصوات المخاطبين: بالای صداهای مخاطبان

-۲۲

(رضا معصومی، ترجمه، صفحه‌های ۷، ۸، ۱۰ و ۱۴)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: (ای مؤمن، به سوی بهترین کار بشتاب!) صحیح است.

گزینه‌ی «۲»: (آن، مغازه همکار بزرگ من است!) صحیح است.

گزینه‌ی «۳»: (دشمنی عاقل، بهتر از دوستی جاهل است!) صحیح است.

-۲۳

(رضا معصومی، ترجمه، صفحه‌ی ۸)

ترجمه صحیح عبارت گزینه‌ی «۲»: «هر که شهوتش بر عقلش چیره شود (غلبه پیدا کند)، او بدتر از چارپایان است!»

توضیح تکات درسی:

هرگاه پس از اسم تفضیل حرف جرّ «من» بیاید، معنای «برتری» دارد: «شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ: بدتر از چارپایان»

-۲۴

(سعیر معفری، تعریب، صفحه‌ی ۲)

پدرم: والدی، آبی / همیشه: دائماً / خواهرم: أختی / یادگیری: تعلّم / هنرهای سودمند: الفنون النّافعة / راهنمایی کرده است: قد أُرشد

-۲۵

(درویشعلی ابراهیمی، مفهوم، ترکیبی)

مفهوم بیت دربارهی (به تأخیر نینداختن لذّت امروز به امید فردا) است ولی گزینه‌های «۲» و «۳» و «۴» از نظر مفهوم راجع به امانت‌داری و اهمیت دادن به امانت است.

-۲۶

(درویشعلی ابراهیمی، لغت، صفحه‌ی ۱۱)

دو کلمه‌ی (سابق - شاتم) هر دو به یک معنی هستند و مترادف‌اند و معنای آن‌ها دشنامگویی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: دو فعل (أرضی = خشنود کرد) و (أسخط = خشمگین کرد) مترادف نیستند. گزینه‌ی «۲»: دو فعل (عاقباً = سرزنش کن) و (عاقباً = کفر بده) نیز مترادف نیستند. گزینه‌ی «۳»: دو اسم (السّيء = بد - زشت) با (السّوء = بدی - زشتی) نیز مترادف نیستند.

-۲۷

(علی اکبر ایمان‌پرور، لغت و مفهوم، صفحه‌ی ۲)

«با تکبّر رویت را برای مردم برنگردان و در زمین با ناز و خودپسندی راه نرو.» آیه ما را از خودپسندی باز می‌دارد. (العُجْب: خودپسندی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: سرعت در راه رفتن

گزینه‌ی «۲»: اسراف کردن

گزینه‌ی «۳»: خیانت کردن

-۲۸

(علی اکبر ایمان‌پرور، لغت و مفهوم، صفحه‌های ۲، ۱۰ و ۱۱)

قیمت‌ها گران است، بعد از تخفیف (تخفیف) به من با قیمتی ارزان‌تر بده. (مُخْتال: خودپسند، نادرست است.)

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: در مصرف برق میانه‌روی کنید تا هر (هیچ) مکانی در تاریکی نباشد.

گزینه‌ی «۲»: دشنام‌گویی خود را خوار رها کن تا خدای بخشاینده را خشنود کنی.

گزینه‌ی «۳»: همانا زشت‌ترین صداها صدای خران است.

-۲۹

(سعیر معفری، لغت، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: أراذل: جمع التکسیر لـ «أرذل»

گزینه‌ی «۲»: زَمَلَاءُ: جمع التکسیر لـ «زَمِل»

گزینه‌ی «۳»: تَمَازِجُ: جمع التکسیر لـ «تَمَوَّج»

-۳۰

(مبیر همایی، مقاله، صفحه‌ی ۱۰)

سؤال: قیمت این پیراهن زنانه چند است؟ پاسخ: شصت هزار تومان.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: چند رنگ از شلوارها دارید؟

گزینه‌ی «۲»: آیا قیمت‌های این پیراهن‌های زنانه گران است؟

گزینه‌ی «۳»: چند پیراهن در مغازه دوستم هست؟

عربی زبان قرآن (۲) (شاهد «گواه»)

ترجمه‌ی متن درک مطلب:

در روزی از روزها دو جوان، مرد سالخورده خمیده‌پشتی را دیدند که دو دست زیر داشت و برای راه رفتن از یک عصای چوبی کمک می‌گرفت. ظاهرش نشان از این داشت که در زندگی خویش سختی‌های بسیاری را تاب آورده است. یکی از دو جوان گفت: به او بنگر، کاملاً مانند یک کمان است! دوستش گفت: دیگران را ریشخند نکن، این کرداری زشت است! ولی او آگاه نشد، پس از وی پرسید: ای پیرمرد! این کمان را به چند خریدی؟ او با بزرگواری به وی نگریست و به آرامی گفت: فرزندم اگر زندگی کنی بدون بها آن را می‌گیری! جوان شگفت‌زده شد و از دوست خود پرسید منظورش چیست؟ پاسخ داد: بهتر برایت این است که خودت خوب در آن بیندیشی، شاید باعث عبرتت شود!

-۳۱

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

صورت سؤال بی‌تی را می‌خواهد که بیش‌تر به مفهوم متن مرتبط باشد، از آن‌جا که رفتار جوان تمسخر کننده، تکبرآمیز بود، گزینه‌ی «۱» مناسب مفهوم این متن است.

-۳۲

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

«یکی از دو دوست کردار دوستش را زشت شمرد!»

ترجمه‌ی گزینه‌های نادرست:

گزینه‌ی «۱»: دو جوان به مسخره کردن یک مرد پرداختند!

گزینه‌ی «۲»: از ابتدا دو جوان فهمیدند آنچه را پیرمرد گفت!

گزینه‌ی «۳»: مرد از سؤال جوان ناراحت شد و به او جواب نداد!

-۳۳

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

«چرا جوان بعد از سؤالش تعجب کرد؟» ← زیرا او منظور سخن مرد را نفهمیده بود!

ترجمه‌ی گزینه‌های نادرست:

گزینه‌ی «۱»: انتظار نداشت این جواب را بشنود!

گزینه‌ی «۲»: آگاه شد و به جواب سؤال و زشتی کارش پی برد!

گزینه‌ی «۴»: بزرگواری مرد مسن و فروتنی او را دید!

-۳۴

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

مقصود از این‌که «اگر زندگی کنی، بدون بها آن را می‌گیری!» این است که همه بدون تلاش و پرداخت هزینه‌ای ناچار به پیری می‌رسند، بنابراین گزینه‌ی «۲» صحیح است: «بزرگ می‌شوی و مثل من خمیده خواهی شد!»

ترجمه‌ی گزینه‌های نادرست:

گزینه‌ی «۱»: امکان ندارد روزی آن را به‌دست آوری!

گزینه‌ی «۳»: هر شخصی آن را به راحتی به دست می‌آورد!

گزینه‌ی «۴»: اگر در زندگی بتکوشی ممکن است به آن برسی!

-۳۵

(کتاب جامع، درک مطلب، ترکیبی)

این فعل معلوم است، زیرا فعلی مضارع از افعال گروه دوم است که بر روی دومین حرف اصلی‌اش (ب) کسره گرفته است. اگر این فعل مجهول بود، به‌صورت «تُسَبَّبُ» می‌آمد.

-۳۶

(کتاب جامع، قواعد، صفحه‌ی ۵ و ۶ کتاب درسی)

هرسه کلمه اسم تفضیل‌اند: «کُبْرَى» اسم تفضیل مؤنث، «أَفْضَلُ» جمع «أَفْضَلُ» و «أَعْلَى» اسم تفضیل مذکر.

در سایر گزینه‌ها این کلمات با معنای رنگ، اسم تفضیل نیستند: (۱) أْبْيَضُ - أَحْمَرُ - أَصْفَرُ / (۳) أَسْوَدُ - حَمْرَاءُ / (۴) أَحْضَرُ.

-۳۷

(کتاب جامع، قواعد، صفحه‌ی ۹ کتاب درسی)

باید به دنبال اسمی بر وزن «مَفْعَلٌ» یا «مَفْعِلٌ» باشیم که بر مکان دلالت کند، «مَدْخَلٌ» این ویژگی را دارد و اسم مکان است: «کنار ورودی خانه‌مان انتظار پدر و مادرم را می‌کشیدم!»

-۳۸

(کتاب جامع، قواعد، صفحه‌ی ۶ و ۹ کتاب درسی)

«کِبَارٌ» جمع «کَبِيرَةٌ» است که اسم تفضیل نیست.

-۳۹

(کتاب جامع، قواعد، صفحه‌ی ۷ کتاب درسی)

پیدا کردن «محلّ اعرابی»، یعنی نقش کلمات را در جمله‌ها پیدا کنیم، به ترجمه‌ی عبارت دقت کنید: «اناترین مردم کسی است که علم مردم را به علم خود بیفزاید!»، نقش درست کلمه‌ها در گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «أَعْلَمُ: مبتدأ و الجملة اسمیة (أَعْلَمُ اسم تفضیل است نه فعل).

گزینه‌ی «۲»: «النَّاسُ: مضاف إلیه

گزینه‌ی «۴»: «مَنْ: خبر

-۴۰

(کتاب جامع، قواعد، صفحه‌های ۵، ۷ و ۱۳ کتاب درسی)

«مِنْ» حرف جرّ و «أَهْمٌ» اسم تفضیلی است که مجرور به حرف جر شده است.

اسم‌های تفضیل در گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «أَعْلَى»: خبر برای مبتدای «جبل»

گزینه‌ی «۲»: «خَيْرٌ»: خبر برای مبتدای «تَفَكَّرُ»

گزینه‌ی «۳»: «خَيْرٌ»: خبر برای مبتدای «عَدَاوَةٌ»

دین و زندگی (۲)

-۴۱

(مفهر علی عبارتی، هدایت الهی، صفحه‌ی ۷)

انسان می‌خواهد بداند که «برای چه زندگی می‌کند؟» او می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشناسد، یا در شناخت آن دچار خطا شود، در حقیقت عمر یا همان سرمایه وجودی خود را از دست داده است.

قرآن کریم نیز در رابطه با این افراد می‌فرماید: «إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ».

-۴۲

(مفهر علی عبارتی، هدایت الهی، صفحه‌ی ۷ و ۱۲)

عبارت «هر که هدایت یافت، خودش سود کرده»، با توجه به اینکه اشاره دارد به انسانی که با اختیار خود، هدایت الهی را از طریق پیامبر و کتاب آسمانی پذیرفته است، با عبارت «همانا ما این کتاب را به حق برای مردم بر تو نازل کردیم» مرتبط است و عبارت «هر که گمراه شد، تنها به زیان خود عمل کرده است» از آنجا که به انسانی اشاره دارد که مورد هدایت الهی واقع شده است، اما با اختیار خود آن را نپذیرفته و موجب زیانکاری خود شده است با عبارت «الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ» ارتباط معنایی دارد.

-۴۳

(مفهر رضایی بقا، تداوم هدایت، صفحه‌ی ۲۲)

آیه ذکر شده بیان می‌کند که وحی نازل شده به همه پیامبران یکسان بوده است. پس تعلیم آنها واحد است. هم‌چنین راه پیامبر اسلام (ص) در ادامه راه پیامبران قبل از خود است. دقت شود که ختم نبوت از این آیه برداشت نمی‌گردد.

-۴۴

(مفهر علی عبارتی، تداوم هدایت، صفحه‌ی ۱۹)

لازمه ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است. لازم بود تا در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدیدی مبعوث شوند، تا همان اصول ثابت دین الهی را درخور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کنند.

-۴۵

(مفهر آقاصالح، تداوم هدایت، صفحه‌ی ۲۳)

قرآن کریم منشأ اصلی اختلافات و چند دینی را از ناحیه آن دسته از رهبران دینی می‌داند که به خاطر حفظ منافع دنیوی (ثروت و قدرت) پیامبر جدید را انکار می‌کردند. این دلیل درباره ادیانی است که منشأ اصلی آنها الهی است.

-۴۶

(علی مزینانی، تداوم هدایت، صفحه‌ی ۱۹)

حدیث مذکور به «رشد تدریجی سطح فکر مردم» از علل فرستادن پیامبران متعدد اشاره دارد. یعنی به دلیل رشد تدریجی فکر و اندیشه و امور مربوط به آن، مانند دانش و فرهنگ، لازم بود تا در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدیدی مبعوث شوند، تا همان اصول ثابت دین الهی را درخور فهم و اندیشه انسان‌های دوران خود بیان کنند.

-۴۷

(فرزین سماقی - لریستان، تداوم هدایت، صفحه‌ی ۱۸)

به سبب ویژگی‌های مشترک (فطرت)، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته، تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است، برساند. دوست داشتن فضائل اخلاقی یکی از ویژگی‌های مشترک فطری انسان‌هاست؛ اما کسب فضائل اخلاقی، از دستورات دین واحد الهی (اسلام) در حیطه عمل است.

-۴۸

(مرتضی مسینی کبیر، آخرین پیامبر، صفحه‌ی ۲۹ و ۳۱)

در اسلام دسته‌ای از قواعد و قوانین وجود دارد که به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است. این قواعد بر همه احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند و مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت نظر قرار می‌دهند و کنترل می‌کنند. این موضوع به «عوامل ختم نبوت» اشاره دارد و مؤید «پویایی و روزآمد بودن دین اسلام» است.

-۴۹

(مفهر رضایی بقا، آخرین پیامبر، صفحه‌ی ۲۹)

تشخیص اینکه در چه زمانی مردم به مرحله‌ای می‌رسند که می‌توانند کتاب آسمانی خود را حفظ کنند، در توانایی انسان نیست و فقط خداوند از چنین علمی برخوردار است.

با تلاش و کوشش مسلمانان و در پرتو عنایت الهی و با اهتمامی که پیامبر اکرم (ص) در جمع‌آوری و حفظ قرآن داشت، این کتاب دچار تحریف نشد و هیچ کلمه‌ای بر آن افزوده یا از آن کم نگردید. به همین جهت این کتاب نیازی به «تصحیح» ندارد و جاودانه باقی خواهد ماند.

-۵۰

(مرتضی مسینی کبیر، آخرین پیامبر، صفحه‌ی ۳۴)

اگر پیروان پیامبران گذشته از آمدن پیامبر جدید آگاه نشوند، چنین افرادی نزد خداوند عذر دارند و اگر مطابق دین خود عمل کرده باشند پاداش خود را می‌گیرند. همچنین اگر کسانی دست به تحقیق و جست‌وجو بزنند، اما نتوانند به حقایق دین جدید پی ببرند، عذرشان نزد خداوند پذیرفته است و مورد مؤاخذه قرار نمی‌گیرند.

زبان انگلیسی (۲)

-۵۱

(علی شکوهی)

ترجمه‌ی جمله: «او کمی اسپانیایی می‌داند، بنابراین توانستیم یک اتاق خوب در بارسلونا پیدا کنیم و در صورت نیاز چیزهای ضروری را بخریم.»

تکته‌ی مهم درسی

زبان‌ها اسم‌های غیرقابل شمارش محسوب می‌شوند و نمی‌توانند با کلماتی مثل "few"، "a few" و "many" به کار روند (رد گزینه «۲»). "a lot" قید است و نمی‌تواند قبل از اسم به کار رود (رد گزینه «۳»). چون مفهوم جمله مثبت است؛ پس نمی‌توان از "little" که مفهوم کم و ناکافی دارد، استفاده کنیم (رد گزینه «۱»).

(گرامر)

-۵۲

(میرحسین زاهدی)

ترجمه‌ی جمله: «احساس می‌کنم همین الان واقعاً نیاز به حداقل دو فنجان دمنوش داغ یا یک بطری شیرکاکائو دارم!»

(۱) دو لیوان / یک پارچ (شیشه)

(۲) دو فنجان / یک بطری

(۳) یک تکه / یک لیوان

(۴) یک قُرس / یک بسته (جعبه)

تکته‌ی مهم درسی

واحد شمارش مناسب برای چای، "cup of" و برای شیرکاکائو، "bottle of" است.

یادتان باشد وقتی عددی بالاتر از یک قبل از اسمی به کار می‌برید، حتماً اسم بعدی را جمع ببندید. بنابراین "two cup" نمی‌تواند درست باشد ("two cups").

(گرامر)

-۵۳

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «هیچ نشانه‌ی روشنی از بهبود در شیوه‌ای که اداره مدیریت می‌شود وجود ندارد. به نظرم ما نیاز به اعمال تغییر بزرگی داریم.»

(۱) نکته

(۲) خطر

(۳) برج

(۴) نشانه

(واژگان)

-۵۴

(رژا کیاسالار)

ترجمه‌ی جمله: «دانش‌آموزانی که تمام شب را در اینترنت چرخ می‌زنند، همیشه توجه کامل موردنیاز در کلاس را طی روزهای مدرسه ندارند.»

(۱) آواز خواندن

(۲) موج‌سواری کردن، گشت زدن (در اینترنت)

(۳) نجات دادن

(۴) تفاوت کردن

(واژگان)

-۵۵

(نرا باران‌طلب)

ترجمه‌ی جمله: «برای این‌که با شما کاملاً رو راست باشم، باید بگویم که روشی که شما با والدینتان رفتار می‌کنید ابداً مؤدبانه نیست.»

(۱) داخلی، اهلی

(۲) مشهور، مردمی

(۳) رو راست، صادق

(۴) باستانی

(واژگان)

-۵۶

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «خیلی شوکه شدم وقتی محل زندگی کوچک و فقیرانه آنها را دیدم (متأسفم که می‌گویم حتی نمی‌توانم آن را یک خانه بنامم). چرا که تصور کرده بودم آن خیلی بزرگتر و هم‌چنین دل‌گشا تر باشد.»

(۱) ناپدید شدن

(۲) تصور کردن

(۳) مرور اجمالی کردن

(۴) لذت بردن

(واژگان)

-۵۷

(میرحسین زاهدی)

ترجمه‌ی جمله: «به نظر می‌رسد رئیس هیچ درکی از مشکلاتی که کارمندان در حال حاضر در وظایف روزمره خود در محل کار با آن مواجه هستند، ندارد.»

(۱) درک

(۲) دست‌خط

(۳) پخش

(۴) یادآوری

(واژگان)

-۵۸

(شهاب اثاری)

ترجمه‌ی جمله: «در ابتدا، بومیان باید بدانند که چگونه به ارزش‌های فرهنگی مردمی که از کشورشان بازدید می‌کنند، احترام بگذارند.»

(۱) علامت، آگهی

(۲) زائر

(۳) ارزش

(۴) بیابان

(واژگان)

-۵۹

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «هنوز برای من سؤال است که چرا او من و تمام آن خاطرات زیبا را بدون هیچ احساس حسرتی پشت سر گذاشت.»

(۱) سؤال

(۲) توصیف

(۳) محافظت

(۴) محل

(واژگان)

-۶۰

(پوار مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «برای افزایش کیفیت کارمان، همه اعضا باید درباره‌ی وظایف روزانه‌شان به‌صورت مکرر گزارش دهند.»

(۱) فریبکارانه

(۲) خوشبختانه

(۳) به‌طور فیزیکی

(۴) مکرراً

(واژگان)

<p>۶۶- (مہتبی درفشان)</p> <p>ترجمه جمله: «طبق متن، نویسنده هرگز به سالن روستا نمی‌رود.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۶۱- (عبدالرشید شفیعی)</p> <p>۱) وسیله</p> <p>۲) آب و هوا</p> <p>۳) ماه</p> <p>۴) تکه</p> <p>تکمه: عبارت "by means of something" به معنای «به وسیله چیزی» می‌باشد.</p> <p>(کلوز تست)</p> <p>-----</p>
<p>۶۷- (مہتبی درفشان)</p> <p>ترجمه جمله: «کلمه "it" در پاراگراف ۱ به «روستا» اشاره دارد.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۶۲- (عبدالرشید شفیعی)</p> <p>۱) ارتباط داشتن</p> <p>۲) تصور کردن</p> <p>۳) تمرین کردن</p> <p>۴) حرکت کردن</p> <p>(کلوز تست)</p> <p>-----</p>
<p>۶۸- (مہتبی درفشان)</p> <p>ترجمه جمله: «متن می‌گوید که جوانان روستا می‌خواهند تفریحات خود را در خارج از روستا انجام دهند.»</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۶۳- (عبدالرشید شفیعی)</p> <p>۱) مردن</p> <p>۲) احترام گذاشتن</p> <p>۳) به خطر انداختن</p> <p>۴) متفاوت بودن</p> <p>(کلوز تست)</p> <p>-----</p>
<p>۶۹- (مہتبی درفشان)</p> <p>ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در متن تعریف شده است؟»</p> <p>«amenities» (امکانات تفریحی)</p> <p>(درک مطلب)</p> <p>-----</p>	<p>۶۴- (عبدالرشید شفیعی)</p> <p>۱) بنابراین</p> <p>۲) علی‌رغم</p> <p>۳) بعد از</p> <p>۴) بدون توجه به</p> <p>(کلوز تست)</p> <p>-----</p>
<p>۷۰- (مہتبی درفشان)</p> <p>ترجمه جمله: «کدام جمله درباره افراد جدید صحیح است؟»</p> <p>«آنها دوست دارند احساس کنند که بخشی از روستا هستند.»</p> <p>(درک مطلب)</p>	<p>۶۵- (عبدالرشید شفیعی)</p> <p>تکمه مهم درسی</p> <p>کلمه "information" غیرقابل شمارش است. توجه کنید که شکل صحیح گزینه «۲» است.</p> <p>"a lot of" است.</p> <p>(کلوز تست)</p>

ریاضی و آمار (۲)

-۷۴

(امیر زرانروز، صفحه‌ی ۴ تا ۱۱)

گفته شده $p \sim q \vee \sim p$ ارزش نادرست دارد پس هم q و هم $\sim p$ ارزش نادرست دارند لذا خود p و همچنین $q \sim q$ ارزش درست دارند، بنابراین خواهیم داشت:

$$[\sim(p \wedge q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p)] \equiv [\underbrace{\sim(T \wedge F)}_F] \Leftrightarrow \underbrace{(F \Rightarrow T)}_T]$$

$$\equiv (T \Leftrightarrow T) \equiv T$$

-۷۵

(عمیر زرین‌کفش، صفحه‌ی ۲ تا ۱۱)

همواره $p \wedge \sim p \equiv F$ پس گزاره $p \wedge \sim p \Rightarrow p$ به انتفای مقدم درست است. ولی ارزش گزینه «۴» به ارزش p بستگی دارد و ممکن است درست یا نادرست باشد. در گزینه‌های «۱» و «۳» مقدم همواره درست است.

-۷۶

(فردرار روشنی، صفحه‌ی ۲ تا ۱۱)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها، تک تک گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

p	q	$\sim q$	$p \Rightarrow \sim q$	$p \wedge q$	$p \Rightarrow (p \wedge q)$	$p \vee q$
T	T	F	F	T	T	T
T	F	T	T	F	F	T
F	T	F	T	F	T	T
F	F	T	T	F	T	F

$p \Rightarrow (p \vee q)$	$p \Rightarrow q$	$p \wedge (p \Rightarrow q)$
T	T	T
T	F	F
T	T	F
T	T	F

که با توجه به جدول بالا فقط ارزش گزاره $p \Rightarrow (p \vee q)$ همواره درست است. راه ساده‌تر: اگر p درست باشد پس $p \vee q$ درست و $p \Rightarrow (p \vee q)$ نیز درست است.

اگر p نادرست باشد در این صورت $p \Rightarrow (p \vee q)$ به انتفای مقدم درست است پس گزاره $p \Rightarrow (p \vee q)$ همواره درست است.

-۷۷

(موسا عفتی، صفحه‌ی ۴ تا ۱۱)

طبق هم‌ارزی زیر داریم:

$$p \wedge (q \vee r) \equiv (p \wedge q) \vee (p \wedge r)$$

$$\Rightarrow (p \wedge q) \vee (p \wedge \sim q) \equiv p \wedge (q \vee \sim q) \equiv p \wedge T \equiv p$$

همواره T

مبحث: گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها

-۷۱

(فردرار روشنی، صفحه‌ی ۴ و ۵)

چون ترکیب عطفی گزاره‌ها درست است، پس هر دو گزاره درست هستند و در این حالت گزاره‌ی الاهلی پرسپولیس را نبرده یعنی پرسپولیس برده و گزاره‌ی العین به الهلال باخته یعنی الهلال برده است، پس دو تیمی که به فینال راه پیدا کرده‌اند پرسپولیس و الهلال است.

-۷۲

(امیر زرانروز، صفحه‌ی ۲ تا ۱۱)

$$\underbrace{\underbrace{5 > 2}_T \Leftrightarrow \underbrace{29 > 30}_F}_F$$

$$\underbrace{\underbrace{(\sqrt{3} \text{ گنگ است})}_T \Rightarrow \underbrace{(\text{خط } x=3 \text{ افقی است})}_F}_T$$

$$\underbrace{\underbrace{(\text{مربع کامل است})}_T \vee \underbrace{(\text{زوج است})}_F}_T$$

$$\underbrace{\underbrace{(-2 \in \mathbb{N})}_F \wedge \underbrace{(\mathbb{N} \subseteq \mathbb{R})}_T}_F \Leftrightarrow \underbrace{(\text{عدد } 80 \text{ اول است})}_F$$

-۷۳

(فردرار روشنی، صفحه‌ی ۴ تا ۸)

گزاره p میانگین اعداد ۱۴، ۵، ۸ برابر با $\frac{14+5+8}{3} = 9$ و فرد است. پس این گزاره به انتفای مقدم، درست است.

گزاره q اگر دو عدد فرد باشند، حاصل ضرب آن‌ها نیز فرد است و اگر حاصل ضرب دو عدد فرد شود، حتماً هر دو فرد هستند. پس این گزاره درست است.

گزاره r $98 = 7 \times 14$ در نتیجه ۹۸ بر ۷ بخش‌پذیر است. $143 = 11 \times 13$ در نتیجه ۱۴۳ عددی اول نیست. پس این گزاره نادرست است.

۱) $p \wedge r \equiv T \wedge F \equiv F$

۲) $q \Rightarrow r \equiv T \Rightarrow F \equiv F$

۳) $q \vee r \equiv T \vee F \equiv T$

۴) $p \Leftrightarrow r \equiv T \Leftrightarrow F \equiv F$

-۷۸

(امیر زرنادوز، صفحه‌ی ۳ تا ۱۱)

می‌دانیم عکس نقیض گزاره‌ی شرطی $p \Rightarrow q$ به صورت $p \Rightarrow \sim q$ می‌باشد.
بنابراین خواهیم نوشت:

$$\begin{aligned} \text{با استفاده از قانون دمورگان} \rightarrow \\ \text{عکس نقیض گزاره‌ی داده شده} \\ \equiv [\sim r \Rightarrow \sim (p \wedge q)] \\ \equiv [\sim r \Rightarrow (\sim p \vee \sim q)] \end{aligned}$$

-۷۹

(همید زرین‌کفش، صفحه‌ی ۳ تا ۱۱)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$\sim p \vee q$
د	ن	ن	د	ن
ن	ن	د	د	د
ن	د	د	ن	د

$p \Rightarrow q$	$(\sim p \vee q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow q)$
د	ن
د	د
د	د

-۸۰

(همید زرین‌کفش، صفحه‌ی ۳ تا ۱۱)

می‌دانیم هم‌ارز گزاره‌ی $p \Rightarrow q$ به صورت $\sim p \vee q$ می‌باشد، لذا داریم:

$$\text{با توجه به قوانین دمورگان} \rightarrow \\ (p \wedge \sim q) \vee (p \Rightarrow q) \equiv (p \wedge \sim q) \vee (\sim p \vee q) \\ p \wedge \sim q \equiv \sim (\sim p \vee q)$$

$$\sim (\sim p \vee q) \vee (\sim p \vee q) \xrightarrow{\sim r \vee r \equiv T} \equiv T$$

ریاضی و آمار (۲) شاهد «گواه»

-۸۱

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۲ تا ۳ کتاب درسی)

به بررسی تک‌تک موارد می‌پردازیم:
الف) این عبارت یک گزاره نمی‌باشد. چرا که درستی یا نادرستی آن دقیقاً مشخص نیست و ممکن است از دیدگاه‌های مختلف درست یا نادرست باشد.
ب) این عبارت یک گزاره است. زیرا یک جمله خبری است و درستی و نادرستی آن کاملاً مشخص است.
پ) این عبارت یک گزاره است چرا که درستی و نادرستی آن دقیقاً قابل تعیین است.
ت) این عبارت یک گزاره نیست. زیرا یک جمله عاطفی است و همچنین ارزش آن دقیقاً مشخص نیست و بسته به سلیقه افراد می‌تواند درست یا نادرست باشد.
ث) این عبارت یک گزاره نیست. زیرا یک جمله امری است و نمی‌توان دقیقاً ارزش آن را مشخص کرد.
ج) این عبارت نیز یک گزاره نیست. زیرا بنا به سلیقه افراد درستی یا نادرستی آن مشخص نیست.
پس تنها دو مورد از عبارت‌های بالا گزاره محسوب می‌شوند.

-۸۲

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۲ تا ۳ کتاب درسی)

تعداد حالت‌های ارزشی n گزاره برابر 2^n است. حال اگر تعداد ۳ گزاره اضافه کنیم، داریم:

$$\begin{aligned} 2^{n+3} - 2^n &= 224 \\ \Rightarrow 2^n \times 2^3 - 2^n &= 224 \Rightarrow 8 \times 2^n - 2^n = 224 \\ \Rightarrow 7 \times 2^n &= 224 \Rightarrow 2^n = 32 \\ \Rightarrow 2^n &= 2^5 \Rightarrow n = 5 \end{aligned}$$

پس تعداد گزاره‌های اولیه ۵ تا است.

-۸۳

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳ و ۵ کتاب درسی)

ابتدا ارزش هر یک از گزاره‌ها را تعیین می‌کنیم.

(۱) عبارت $a^2 + 2ab + b^2 = (a+b)^2$ یک مربع کامل است و 9^3 بر ۳ بخش پذیر است. پس گزاره اول درست و گزاره دوم نادرست و ترکیب عطفی آنها نادرست است.

(۲) $2^4 = 4^2 = 16$ پس گزاره اولی نادرست و در مثلث متساوی‌الاضلاع همه زوایا 60° هستند. پس گزاره دوم درست است. پس ترکیب عطفی آنها نادرست است.

(۳) $6^5 + 1 = 6^4 + 1 = 6^5 + 1$ که بر ۵ بخش‌پذیر است. گزاره‌ی درست و معادله $2x + 1 = 0$ تنها ریشه $x = -\frac{1}{2}$ را دارد نیز گزاره‌ی درست است. پس ترکیب عطفی آنها درست است.

(۴) مجموع دو عدد فرد همواره عددی زوج است. پس گزاره اول نادرست و عدد زوج ۱۸ بر ۳ بخش‌پذیر است در نتیجه گزاره دوم نیز نادرست است. پس ترکیب عطفی دو گزاره نادرست است.
پس ارزش گزاره گزینه «۳» با دیگر گزینه‌ها تفاوت دارد.

-۸۴

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۲ تا ۳ کتاب درسی)

دو گزاره وقتی هم‌ارزند که برای همه حالات منطقی هر دو درست یا نادرست باشند. گزینه‌ی «۱» قرآن دارای ۳۰ جزء است. گزاره‌ی درست است در حالی که π عددی گویا است. گزاره‌ی نادرست است. پس این دو گزاره هم‌ارز نیستند.

گزینه‌ی «۲»: $4 + 9 = 13$ ، $2^2 + 3^2 = 4 + 9 = 13$ ، $4^2 = 16$ و $2^2 + 3^2 > 4^2$ گزاره‌ی صحیح نیست.

در حالی که مرکز استان خوزستان اهواز است و گزاره‌ی صحیح است. پس این دو گزاره هم‌ارز نیستند.

گزینه‌ی «۳»: رنگ میوه خرمالوی رسیده نارنجی است و گزاره‌ی درست است در حالی که پایه‌گذار حکومت صفویه شاه اسماعیل صفوی است و این گزاره صحیح نیست و در نتیجه این دو گزاره هم‌ارز نیستند.

گزینه‌ی «۴»: جواب معادله $2x + 1 = 0$ برابر $x = -\frac{1}{2}$ است. پس این گزاره صحیح نیست.

زاین نیز جزء کشورهای خاورمیانه محسوب نمی‌شود. پس این گزاره صحیح نیست. پس این دو گزاره دارای ارزش یکسان هستند. پس هم‌ارزند.

۸۵-

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۶ و ۷ کتاب درسی)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	~p	~q	p ⇒ q	~(p ⇒ q)
د	د	ن	ن	د	ن
د	ن	ن	د	ن	د
ن	د	د	ن	د	ن
ن	ن	د	د	د	ن

~p ∨ q	~p ∧ q	p ∧ ~q	p ∨ ~q
د	ن	ن	د
ن	ن	د	د
د	د	ن	ن
د	ن	ن	د

همان‌طور که از جدول بالا مشاهده می‌کنید نقیض گزاره‌ی شرطی (p ⇒ q) هم‌ارز (p ∧ ~q) است.

~(p ⇒ q) ≡ p ∧ ~q

۸۶-

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۴ تا ۷ کتاب درسی)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	~q	p ∧ ~q	q ⇒ p	(p ∧ ~q) ∧ (q ⇒ p)
د	د	ن	ن	د	ن
د	ن	د	د	د	د
ن	د	ن	ن	ن	ن
ن	ن	د	ن	د	ن

در نتیجه اگر گزاره‌ی p درست و گزاره‌ی q نادرست باشد، در این صورت ارزش گزاره‌ی مرکب (p ∧ ~q) ∧ (q ⇒ p) درست است و در غیر این صورت همواره نادرست است.

۸۷-

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۶ تا ۱۱ کتاب درسی)

ابتدا ارزش هر یک از گزاره‌ها را می‌یابیم:

گزینه‌ی «۱»:

p	q	r	~p	~p ⇔ q	r ⇒ (~p ⇔ q)
د	ن	گزاره‌ی دلخواه	ن	د	د

گزینه‌ی «۲»:

p	q	~q	(p ⇔ ~q)	(p ⇔ ~q) ⇔ q
د	ن	د	د	ن

گزینه‌ی «۳»:

p	q	~p	p ⇔ q	(p ⇔ q) ⇔ ~p
د	ن	ن	ن	د

گزینه‌ی «۴»:

p	q	~p	r	~p ⇔ q
د	ن	ن	گزاره‌ی دلخواه	د

p ∨ r	(~p ⇔ q) ⇔ (p ∨ r)
د	د

در نتیجه ارزش درستی گزاره‌ی گزینه‌ی «۲» با دیگر گزینه‌ها متفاوت است.

۸۸-

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۸ تا ۱۱ کتاب درسی)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	p ⇔ q	(p ⇒ q)	(q ⇒ p)
د	د	د	د	د
د	ن	ن	ن	د
ن	د	ن	د	ن
ن	ن	د	د	د

(p ⇒ q) ∨ (q ⇒ p)	(p ⇒ q) ∧ (q ⇒ p)	p ∧ q	q ∨ p
د	د	د	د
د	ن	ن	د
د	ن	ن	د
د	د	ن	ن

(q ∨ p) ⇒ (p ∧ q)

د
ن
ن
د

با توجه به جدول بالا هم‌ارز ترکیب دو شرطی p ⇔ q به صورت زیر است:

(p ⇔ q) ≡ (p ⇒ q) ∧ (q ⇒ p) ≡ (q ∨ p) ⇒ (p ∧ q)

در نتیجه هر دو گزینه «۲» و «۳» صحیح است.

۸۹-

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۴ تا ۷ کتاب درسی)

با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	~p	~q	p ∧ ~q	~p ∨ q
د	د	ن	ن	ن	د
د	ن	ن	د	د	ن
ن	د	د	ن	ن	د
ن	ن	د	د	ن	د

(p ∧ ~q) ⇒ (~p ∨ q)	~p ⇒ q	p ⇒ q
د	د	د
ن	د	ن
د	د	د
د	ن	د

p ⇒ ~q	~p ⇒ ~q
ن	د
د	د
د	ن
د	د

همان‌طور که در جدول بالا مشاهده می‌کنید گزاره‌ی صورت سؤال هم‌ارز گزاره‌ی p ⇒ q است. زیرا به ازای هر گزاره‌ی p و q ارزش درستی یا نادرستی آن‌ها با یکدیگر یکسان است.

-۹۰

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۴ تا ۷ کتاب درسی)

روش اول: با توجه به جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	$p \Rightarrow q$	$p \wedge (p \Rightarrow q)$	$(p \wedge (p \Rightarrow q)) \Rightarrow q$
د	د	د	د	د
د	ن	ن	ن	د
ن	د	د	ن	د
ن	ن	د	ن	د

پس ارزش گزاره مورد نظر همواره درست است.

روش دوم: هم‌ارز گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ به صورت $(\sim p \vee q)$ است، داریم:

$$(p \wedge (p \Rightarrow q)) \Rightarrow q \equiv (p \wedge (\sim p \vee q)) \Rightarrow q$$

حال با استفاده از توزیع «و» روی «یا» داریم:

$$(p \wedge (\sim p \vee q)) \Rightarrow q \equiv ((p \wedge \sim p) \vee (p \wedge q)) \Rightarrow q$$

نادرست

ترکیب عطفی یک گزاره و نقیض آن همواره نادرست است و ترکیب فصلی یک گزاره نامعلوم و یک گزاره نادرست به ارزش گزاره نامعلوم بستگی دارد.

$$((p \wedge \sim p) \vee (p \wedge q)) \Rightarrow q \equiv (p \wedge q) \Rightarrow q$$

حال مجدداً با استفاده از نکته ذکر شده در بالا داریم:

$$(p \wedge q) \Rightarrow q \equiv \sim (p \wedge q) \vee q \equiv \sim p \vee q \vee q \equiv \sim p \vee (q \vee q)$$

T

$$\equiv \sim p \vee T \equiv T$$

علوم و فنون ادبی (۲)

-۹۱

(میترا پاکزاد، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۶ و ۱۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ابن یمن قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

گزینه «۲»: سلمان ساوجی دارای قصایدی در سبک عراقی است.

گزینه «۳»: تاریخ گزیده، تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ هـ. ق. را بیان کرده است.

-۹۲

(سعید بعفری، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۴)

ابیات «الف» و «ت»: پایه‌های آوایی و هجاهای یک‌سان دارند.

هر یک از مصراع‌های ابیات «الف» و «ت» سه پایه آوایی و یازده هجا دارند.

تشریح دیگر ابیات:

بیت «ب»: سه پایه آوایی و دوازده هجا دارد.

بیت «پ»: چهار پایه آوایی و شانزده هجا دارد.

-۹۳

(عارف‌سارات طباطبائی نژاد، تشبیه، صفحه‌ی ۲۶)

در بیت گزینه «۲»، تشبیه وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «دامگه خاک» تشبیه

گزینه «۳»: «سخن» مثل «مهر» / «بوی تو» مانند «جاندارو»

گزینه «۴»: «موی تو» مانند «سلسله»

-۹۴

(ممتاز شریفی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۸)

رونق ادبیات در قرن نهم، بنیادی نبود و کتاب‌های تحقیقی این دوره عمدتاً سطحی و

ادبیات این دوره تقلیدی و فاقد نوآوری بود.

-۹۵

(ممنن اصغری، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۲)

گویی چه شد	آن سروین	با ما ن می	گوید سن خن
زری حا	ن گل ها	ک روید	زدل ها

-۹۶

(ممنن اصغری، تشبیه، صفحه‌ی ۲۷ و ۲۸)

در بیت گزینه‌ی «۲»: وجه شبهه حذف شده است.

مشبهه: وفای تو / چون: ادات تشبیه / عمر من: مشبهه به / (وجه شبهه: کوتاه بودن و ناپایداری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مشبهه: هر که / مشبهه به: شمع / ادات تشبیه: وار / وجه شبهه: در نظر بودن (مشاهده شدن)

گزینه «۳»: مشبهه: چشم بخت / ادات تشبیه: چو / مشبهه به: نرگس / وجه شبهه: از خواب برخاستن

گزینه «۴»: مشبهه: مرد / ادات تشبیه: چون / مشبهه به: شمع / وجه شبهه: سوختن سرپای وجود

-۹۷

(عارف‌سارات طباطبائی نژاد، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌ی ۱۳)

مفهوم بیت گزینه «۲»: وصف طبیعت است که از مضامین رایج در شعر قرن هفتم نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: خدمت به خلق

گزینه «۳»: اعتقاد به بی‌ثباتی دنیا

گزینه «۴»: عواطف انسانی

-۹۸

(میترا پاکزاد، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۱)

نظم پایه‌های آوایی مصراع اول این گزینه:

تر	سم	ذ	رین	دل	ها	ی	شب
-	-	U	-	-	-	U	-
از	سی	ن	آ	هی	سر	ز	ند
-	-	U	-	-	-	U	-

توضیح نکات درسی:

برای پاسخ به این‌گونه سؤالات با تقطیع مصراع اول می‌توانید تفاوت پایه‌های آوایی را تشخیص دهید و نیازی به تقطیع کل بیت نیست. گاهی تقطیع هجای اول نیز اختلاف را مشخص می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»:

ب	گو	ای	پی	ک	مُش	تا	قان
U	-	-	-	U	-	-	-
پ	دان	خض	رَت	ک	مِه	جو	ری
U	-	-	-	U	-	-	-

گزینه «۲»:

ز	فَر	زین	بَن	دِ	آن	رَخ	من
U	-	-	-	U	-	-	-
چ	شَه	ما	تَم	چ	شَه	ما	تَم
U	-	-	-	U	-	-	-

گزینه «۳»:

ز	هی	در	یا	ی	گو	هَر	بَخ
U	-	-	-	U	-	-	-
ش	مو	جن	گی	ز	پَه	نا	ور
U	-	-	-	U	-	-	-

۹۹-

(سعیر یعفری، تشبیه، صفحه‌ی ۲۹)

مشبه: جان من / وجه شبه: دژم / ادات تشبیه: به سان / مشبه‌به: چشم او
مشبه: زلف او / وجه شبه: به خم (خمیده) بودن / ادات تشبیه: به سان / مشبه‌به: پشت من

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مشبه: زلف / وجه شبه: ندارد / ادات تشبیه: چون / مشبه‌به: کمند
گزینه «۳»: مشبه: من / وجه شبه: از آمی رمیدن / ادات تشبیه: چو / مشبه‌به: آهوی وحشی
گزینه «۴»: مشبه: دلم / وجه شبه: می‌رود بر باد / ادات تشبیه: چون / مشبه‌به: سر زلف

۱۰۰-

(مهناز شریفی، پایه‌های آوایی، صفحه‌ی ۲۴)

ابیات «الف» و «ب» هر یک از سه پایه آوایی تشکیل شده‌اند.

الف:

این	ز	مان	دو	را	ن	جان	دا	ذن	ر	سید
نو	ب	ت	در	خا	ک	اف	تا	ذن	ر	سید

ب:

خ	شش	با	دان	ن	سی	م	صب	ح	گا	هی
ک	ذر	د	شب	ن	شی	نان	را	ذ	وا	کرد

ابیات «پ» و «ت» هر یک چهار پایه آوایی دارند.

تاریخ (۲)

۱۰۱-

(بهرز بیبی، روش پژوهش در تاریخ، صفحه‌ی ۱۷)

یکی از معایب «تاریخ‌نگاری ترکیبی» این است که مورخ در این روش ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند. و شاید یکی از معایب «تاریخ‌نگاری روایی» این باشد که نویسندگان به دور از هرگونه نقد، هیچ نظری درباره‌ی درستی و نادرستی خبر ارائه نمی‌دهند. «بلاذری و دینوری» در کتاب‌های فتوح البلدان و اخبار الطوال به شیوه تاریخ‌نگاری ترکیبی کتاب‌های خود را نگارش کردند. و «طبری» به روش تاریخ‌نگاری روایی پرداخته است.

۱۰۲-

(هژبر ریمی، منابع پژوهش در تاریخ، صفحه‌ی ۶ و ۷)

کتاب تاریخ رویان تألیف اولیاءالله املی در زمره کتاب‌های «تاریخ‌های محلی» قرار می‌گیرد.

کتاب عجائب‌المقدور فی نوائب تیمور از ابن عربشاه و فتوحات شاهی از امینی هر دو جزء کتاب‌های «تک‌نگاری» هستند.

کتاب‌های تاریخ عالم‌آرای عباسی تألیف اسکندر بیگ ترکمان و التاجی فی اخبار الدرلة الدیلمیه از ابواسحاق صابی جزء «تاریخ‌های سلسله‌ای» هستند.

۱۰۳-

(مهری کاردان، منابع پژوهش در تاریخ، صفحه‌ی ۱۲)

الف) انساب الاشراف: بلاذری

ب) عیون الانبیا فی طبقات الاطباء: ابن ابی اصیبعه

پ) الطبقات الکبری: ابن سعد کاتب واقدی

۱۰۴-

(بهرز بیبی، اسلام در مکه، صفحه‌ی ۲۷ تا ۲۹)

الف) در ظاهر چنین به نظر می‌رسد که احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت‌ها، علت اصلی مخالفت و دشمنی آنان با اسلام بوده است.

ب) تنها ابولهب از خاندان بنی‌هاشم به دشمنی با رسول خدا برخاست.

پ) پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا ناکام ماندند، تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند.

ت) اهالی طائف نه تنها از پیامبر استقبال نکردند، بلکه با بی احترامی و اهانت، آن حضرت را از شهرشان راندند.

۱۰۵-

(الوام میرزائی، اسلام در مکه، صفحه‌های ۲۳، ۲۵ و ۲۶)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) حضرت محمد (ص) در ۲۰ سالگی در پیمان جوانمردان (حلف الفضول) شرکت کرد.

پ) ابوبکر بن ابی قحافه نخستین فرد بیرون از خانواده رسول خدا بود که اسلام آورد.

۱۰۶-

(الوام میرزائی، روش پژوهش در تاریخ، صفحه‌ی ۱۵ و ۱۶)

الف) یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین معیارهای سنجش درستی یا نادرستی یک گزارش تاریخی، بررسی مطابقت و یا عدم مطابقت آن با عقل است.

ب) در سال‌های اخیر، نتایج تحقیقات باستان‌شناسی، معیاری مناسب برای سنجش اعتبار اخبار تاریخی محسوب می‌شود.

پ) خبر و روایتی که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص باشد از اصالت و اعتبار کافی برخوردار نیست.

ت) یعقوبی، مقدسی، ابن‌مسکویه، بیهقی و ابن‌اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

۱۰۷-

(هژبر ریمی، منابع پژوهش در تاریخ، صفحه‌ی ۲ و ۳)

جنگ‌افزارها از جمله ابزارها و وسایل دست ساخته انسان هستند. خانقاه‌ها و کوه احد زیر مجموعه محوطه‌ها و بناهای تاریخی‌اند. تصنیف‌ها جزء آثار شفاهی قرار می‌گیرند.

۱۰۸-

(صیبه ممبئی، اسلام در مکه، صفحه‌ی ۲۰ تا ۲۲)

الف) شبه جزیره پنهان عربستان، با آب و هوایی گرم و خشک، در جنوب و جنوب غربی فلات ایران قرار دارد. این شبه جزیره، مسکن دیرینه اعراب است.

ب) مطالعات مورخان و کاوش‌های باستان‌شناسان در سده‌های ۱۹ و ۲۰ م. نشان داده که پیش از میلاد حضرت عیسی (ع)، فرهنگ و تمدن مهمی در سرزمین یمن، واقع در جنوب شبه جزیره عربستان وجود داشته است.

پ) قبیله‌ها و طایفه‌های گوناگون عرب، خود را به یکی از دو دسته قحطانی (جنوبی) و عدنانی (شمالی) منسوب می‌کردند.

ت) در دوران پیش از اسلام، قبیله‌های عرب شبه جزیره عربستان به صورت پراکنده و جدا از هم می‌زیستند و حکومت فراگیر و قدرتمندی در آن شبه جزیره وجود نداشت.

۱۰۹-

(مبیه مبیی، منابع پژوهش در تاریخ، صفحه‌ی ۸ و ۱۰)
الف) سرودن «منظومه‌های» حماسی و تاریخی که در ایران پیشینه دیرینه‌ای داشت، از دوره مغولان رواج و رونق بسیاری یافت.
ب) «سفرنامه‌ها» اطلاعات مفیدی از زندگانی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع کمتر دیده می‌شوند.
پ) «نوشته‌های جغرافیایی» اطلاعاتی درباره‌ی حدود و سرحدات و مرزهای سرزمین‌ها و حکومت‌های محلی ارائه می‌دهند.
ت) «سفرنامه‌ها» افرادمانند ناصر خسرو در قرن پنجم هجری قمری، ابن بطوطه در قرن هشتم و شاردن و پیترو دل‌اوله در عصر صفوی، حاوی اطلاعات بسیار مفیدی درباره‌ی تاریخ ایران هستند.

۱۱۰-

(مهری گاردان، روش پژوهش در تاریخ، صفحه‌ی ۱۴)
الف) نقد یک خبر تاریخی در حقیقت همان اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر محسوب می‌شود.
ب) مسعودی برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی به مسافرت می‌رفت و از نزدیک مکان رویدادها را مورد مطالعه قرار می‌داد.
پ) یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده، تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر است.

جغرافیا (۲)

۱۱۱-

(ممدابراهیم علی‌نژاد، نواحی آب و هوایی، صفحه‌ی ۲۱ تا ۲۳)
بیشترین تغییرات آب و هوایی در لایه‌ی زیرین هوا کره، یعنی ورد سپهر (تروپوسفر) به وجود می‌آید. هوا وضعیت گذرا و موقتی هواکره (اتمسفر) در یک محل در مدت زمانی کوتاه است. برای مثال، می‌گوییم امروز هوا آفتابی یا ابری است یا امروز هوا سرد است و ... اما آب و هوا، شرایط و وضعیت هوای یک ناحیه در مدت زمانی نسبتاً طولانی است. برای مثال، می‌گوییم اندونزی کشوری گرم و مرطوب است. پرتوهای خورشید در مدار ۶۰ درجه به دلیل مایل تابیدن، مساحتی دو برابر ناحیه استوایی را دربر می‌گیرند. مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح در این ناحیه تقریباً نصف منطقه استوایی است.

۱۱۲-

(مهری گاردان، نواحی آب و هوایی، صفحه‌ی ۲۴)
تشریح عبارت‌های نادرست:
الف) وقتی هوای یک منطقه گرم می‌شود، مولکول‌ها «سریع‌تر» حرکت می‌کنند.
ب) هوای گرم نسبت به اطراف خود، فشار کمتری دارد و در نتیجه بر روی منطقه گرم یک مرکز «کم‌فشار» ایجاد می‌شود.
د) هوای سرد سنگین است و به سمت پایین یا سطح زمین فرود می‌آید، در نتیجه بر روی منطقه سرد یک مرکز «پرفشار» پدید می‌آید.

۱۱۳-

(بهورز بیبی، نواحی آب و هوایی، صفحه‌ی ۲۶)
کمربندهای فشار و وزش بادهای در شکل گزینشی «۳» به درستی نمایش داده شده است. جهت وزش بادهای بر اثر حرکت وضعی زمین و نیروی کوریولیس در نیمکره‌ها به سمت غرب و شرق منحرف می‌شود.

۱۱۴-

(بهورز بیبی، نواحی آب و هوایی، صفحه‌ی ۲۷)
در بارندگی همرفتی، توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود؛ همراه با بالا رفتن، دمای آن پایین می‌آید و ابر تشکیل می‌شود و بارندگی صورت می‌گیرد. بارش‌های بهاری بیشتر از این نوع‌اند.

۱۱۵-

(ممدابراهیم علی‌نژاد، نواحی آب و هوایی، صفحه‌ی ۲۵)
جبهه‌ها مرز بین دو توده هوا مجاورند و آنها را از هم جدا می‌کنند.
تصویر شماره (۱)، ابر نیمواستراتوس
شماره (۲)، ابراستراتوس
شماره (۳)، ابرسیروس
شماره (۴)، ابرهای کومولونیمبوس را نشان می‌دهد.

۱۱۶-

(الوام میرزائی، نواحی آب و هوایی، صفحه‌ی ۲۵)
الف) در عرض‌های جغرافیایی بالاتر دمای هوا کم‌تر است.
ب) برخورد توده‌های هوا با یکدیگر، موجب «ناپایداری هوا» و در صورت دارا بودن رطوبت، موجب «بارندگی» می‌شود.
پ) هر چه از سطح زمین بالاتر رویم، فشار هوا کم می‌شود.

۱۱۷-

(الوام میرزائی، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه‌های ۵ تا ۷)
الف) ناحیه «خزر شرقی» با «کردستان» هر دو ۵۳۹ میلی‌متر از نظر بارندگی با هم برابرند. همچنین نواحی «آذربایجان و زاگرس» با «خراسان شمالی» با ۳۱۳ میلی‌متر بارش با هم برابر هستند.
ب) خاک چرنوزیوم، حاصل خیز و غنی از مواد آلی و ریشه علفزارها می‌باشد.
پ) در قاره استرالیا جنگل‌های تایگا وجود ندارد.
ت) قوم پشتون با ۴۲ درصد بیش‌ترین قومیت‌ها را در افغانستان دارد.

۱۱۸-

(مبیه مبیی، انسان و ناحیه، صفحه‌ی ۱۳ و ۱۵)
الف) برنامه‌ریزی یا تصمیم‌گیری‌های یک دولت برای ایجاد ناحیه گردشگری و پارک‌های ملی یا صنعتی، توسعه کشاورزی در یک ناحیه و ... می‌تواند موجب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی شود.
ب) هر ناحیه کره زمین با دیگر نواحی مبادلات اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دارد. نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند. امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترین آن‌ها به ویژه از نظر اقتصادی، تحت تأثیر یکدیگرند. (رابطه و کنش متقابل نواحی با یکدیگر)
پ) کنش متقابل و وابستگی نواحی در جهان امروز نسبت به گذشته شدت بیشتری یافته است؛ زیرا هم جمعیت افزایش یافته و هم نیازهای انسان‌ها بیشتر شده است.

۱۱۹-

(مهری گاردان، انسان و ناحیه، صفحه‌ی ۱۶ و ۱۷)
در نواحی انسانی مانند نواحی زبانی و قومی، تعیین مرز نواحی دشوارتر از نواحی طبیعی مثل نواحی خاک یا زیست‌بوم‌هاست.

۱۲۰-

(مبیه مبیی، نواحی آب و هوایی، صفحه‌ی ۲۲)
تشریح عبارت‌های نادرست:
الف) گاز نیتروژن ۷۸ درصد حجم هوا کره را تشکیل می‌دهد.
ب) نواحی آب و هوایی مختلف را با توجه به عناصری چون تابش خورشید، دما، فشار و بارش و چگونگی توزیع آن‌ها بررسی می‌کنند.
ت) تابش خورشید روی عناصر آب و هوایی چون دما، فشار و رطوبت و بارش تأثیر می‌گذارد.

جامعه‌شناسی (۲)

-۱۲۱

(الهام میرزائی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه‌ی ۲۴ و ۲۵)

در استعمار نو کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره‌ی استعمار ایجاد کرده‌اند از مجربان بومی و داخلی کشورهای مستعمره برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.

-۱۲۲

(هژبر رییمی، جهان فرهنگی، صفحه‌ی ۴)

بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد. ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد. هر کدام از ما دانسته‌ها، تجربه‌ها و خلیقات ویژه‌ای داریم که افراد دیگر با ما در آن‌ها شریک نیستند. مرور خاطرات کودکی و گوش دادن به آهنگ در تنهایی از جمله فعالیت‌های مربوط به بخش فردی جهان اجتماعی است.

-۱۲۳

(میتبی مهنائی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه‌ی ۲۳)

الف) امپریالیسم سیاسی: از طریق اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.
ب) امپریالیسم اقتصادی: در جایی رخ می‌دهد که قدرت اقتصادی یک کشور، بازارها و مواد خام کشور دیگر را تصرف کند.
ج) امپریالیسم فرهنگی: هنگامی رخ می‌دهد که مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه‌ی دیگر قرار گرفته، از بین می‌رود و قوم مغلوب برتری فرهنگی جامعه‌ی مسلط را نیز بپذیرد.

-۱۲۴

(بهورز رییمی، فرهنگ جهانی، صفحه‌ی ۱۲)

فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها ناظر به قوم و منطقه‌ی خاصی است از محدوده‌ی قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند و جهانی نمی‌شوند مگر این که نسبت به سایر اقوام و مناطق نگاه سلطه‌جویانه داشته باشند.

-۱۲۵

(مهدابراهیم علی‌نژاد، فرهنگ جهانی، صفحه‌ی ۱۵ و ۱۶)

فرهنگ‌های جبرگرا منکر نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان می‌باشند، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند، آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه‌ی نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.

-۱۲۶

(بهورز رییمی، فرهنگ جهانی، صفحه‌ی ۱۲)

فرهنگ صهیونیسم آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد قرار می‌دهد.

-۱۲۷

(مهدابراهیم علی‌نژاد، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه‌ی ۲۰ و ۲۱)

الف) غلبه‌ی نظامی گر چه به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می‌شود، همواره گسترش فرهنگی آن‌ها را به دنبال نمی‌آورد.
ب) قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

-۱۲۸

(الهام میرزائی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه‌ی ۲۴ و ۲۵)

بررسی عبارت‌های غلط:

الف) در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجربان آشکارند.
ب) استعمار نو طی قرن بیستم به وجود آمد.
پ) کودتای نوزدهم از نمونه‌های شکست خورده کودتاهای استعمار نو بود.

-۱۲۹

(میتبی مهنائی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه‌ی ۲۳)

موفقیت‌های استعمار در قرن پانزدهم میلادی ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

-۱۳۰

(هژبر رییمی، جهان فرهنگی، صفحه‌ی ۳)

پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازند.

جامعه‌شناسی (۲) (شاهد «گواه»)

-۱۳۶

(سؤال ۹۰ کتاب جامع، فرهنگ جهانی، صفحه‌ی ۱۲ تا ۱۶ کتاب درسی)

برخی از فرهنگ‌ها ظرفیت جهانی شدن را ندارند. فرهنگ‌هایی که ارزش‌ها و عقاید آن‌ها ناظر به قوم و منطقه‌ی خاصی است و نگاهی سلطه‌جویانه نیز نسبت به دیگر اقوام ندارند، از محدوده‌ی قومی و منطقه‌ای خود فراتر نمی‌روند.

مسئولیت و تعهد از جمله ارزش‌هایی است که یک فرهنگ را در برابر فرهنگ‌های رقیب، مقاوم می‌سازد و زمینه‌ی گسترش فرهنگ را فراهم می‌کند.

-۱۳۷

(سؤال ۸۲ کتاب جامع، فرهنگ جهانی، صفحه‌ی ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی)

فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن ناظر به قوم، منطقه یا گروه خاصی است، با عبور از مرزهای جغرافیایی خود جهان را به مناطقی دوگانه تقسیم می‌کند. فرهنگ صهیونیسم، آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند.

-۱۳۸

(سؤال ۱۲۳ کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه‌ی ۱۹ کتاب درسی)

در گونه‌شناسی فارابی، یکی از انواع جامعه‌ی جاهلی، مدینه‌ی تغلب است که عبارت است از جامعه‌ای که سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌داند. در بین گزینه‌ها، تنها گزینه‌ی دوم به سلطه‌ی یک جامعه بر جوامع دیگر اشاره می‌کند.

-۱۳۹

(سؤال ۱۲۵ کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه‌ی ۱۹ و ۲۱ کتاب درسی)

مغولان با آن که مناطق وسیعی از جهان را با قدرت نظامی خود تصرف کردند ولی فرهنگ مغولان فرهنگی قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی لازم را برای یک فرهنگ جهانی نداشت. فارابی در گونه‌شناسی خود، یکی از انواع جوامع جاهلی را مدینه‌ی تغلب می‌نامد. مدینه‌ی تغلب جامعه‌ای است که سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌داند.

-۱۴۰

(سؤال ۲۵ کتاب جامع، جهان فرهنگی، صفحه‌ی ۵ کتاب درسی)

بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد. هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع، اجازه بروز و ظهور می‌دهد.

-۱۳۱

(سؤال ۲۰ کتاب جامع، جهان فرهنگی، صفحه‌ی ۴ و ۵ کتاب درسی)

بخش فردی جهان انسانی، همان جهان ذهنی است و بخش اجتماعی جهان انسانی، همان جهان فرهنگی است و شکل، بیانگر ارتباط، تناسب و هماهنگی این دو بخش از جهان انسانی می‌باشد.

-۱۳۲

(سؤال ۳۵ کتاب جامع، جهان فرهنگی، صفحه‌ی ۷ و ۸ کتاب درسی)

از دید این گروه، جهان تکوینی و طبیعی، ماده‌ی خامی است که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد.

-۱۳۳

(سؤال ۴۰ کتاب جامع، جهان فرهنگی، صفحه‌ی ۸ کتاب درسی)

قرآن کریم جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

-۱۳۴

(سؤال ۷۳ کتاب جامع، فرهنگ جهانی، صفحه‌ی ۱۱ کتاب درسی)

برخی فرهنگ‌ها عمری کوتاه دارند و برخی مدت طولانی دوام می‌آورند.

-۱۳۵

(سؤال ۷۹ کتاب جامع، فرهنگ جهانی، صفحه‌ی ۱۳ کتاب درسی)

سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون و حاشیه آن به خدمت می‌گیرد.

فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند، ما فرهنگ سلطه یا استکبار است.

فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها در خدمت گروه و قوم خاصی نیست بلکه سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند و از عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی سخن می‌گوید.

فلسفه

۱۴۱-

(عاطفه‌ربابه صالحی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌ی ۱۳)

هر فیلسوفی می‌کوشد با کمک عقل و استدلال و منطق، پاسخ درست را بیابد و با همان استدلال و منطق آن پاسخ را با دیگران در میان بگذارد.

۱۴۲-

(عاطفه‌ربابه صالحی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌ی ۱۹ و ۲۰)

از نظر پارمنیدس، هستی و وجود حقیقتی ثابت دارد، نه در حال حرکت و شدن.

تالس می‌گوید: آب اولین چیز و بنیان سایر چیزهاست. همه چیزها از آب ساخته شده است و به گمان او زمین نیز روی آب قرار گرفته است.

۱۴۳-

(فرهناز قان‌معمری، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌ی ۱۴)

از دیدگاه افلاطون، عالم طبیعت برگرفته از عالم «مَثَل» است و نسبت عالم طبیعت به آن عالم، مانند سایه نسبت به صاحب سایه است.

۱۴۴-

(عاطفه‌ربابه صالحی، چیستی فلسفه، صفحه‌ی ۴)

سوالی که در گزینه «۲» مطرح شده است، سوالی فلسفی نمی‌باشد و مربوط به تاریخ است.

۱۴۵-

(ناهید بوهریان، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌ی ۱۷)

نمی‌توان برای دانش فلسفه، از نظر زمانی و مکانی آغازی تعیین کرد اما همانطور که در تاریخ فلسفه‌ها آمده است، گزارش‌های معتبر و قابل اعتمادی از جریان فلسفه در سرزمین آتن و تمدن یونان، در قرن‌های چهارم و پنجم پیش از میلاد، در دست می‌باشد.

۱۴۶-

(ناهید بوهریان، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌ی ۱۲)

خصوصیات اشیاء عالم در علوم طبیعی مورد بررسی قرار می‌گیرد و فلسفه عهده‌دار بررسی و تحقیق دربارهٔ چنین خصوصیتانی نیست.

۱۴۷-

(دینیز پایدراری، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌ی ۱۲)

نام «مابعدالطبیعه» برگرفته از بخش فلسفی کتاب ارسطو است. از آن‌جا که این بخش از کتاب ارسطو بعد از کتاب فیزیک (طبیعت) قرار گرفته بود «متافیزیک» یا مابعدالطبیعه نامیده شد.

۱۴۸-

(هژبر رهیمی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌ی ۱۲)

الف) از دیرباز، سؤالات مهمی برای بشر مطرح بوده که به اصل هستی و وجود مربوط می‌شود، نه خصوصیات و ویژگی‌های یک وجود خاص
ب) فلسفه علم و فلسفه هنر از شاخه‌ها و فروع فلسفه اولی هستند.
ج) این‌که از ترکیب اتم‌های مختلف چه مولکولی تشکیل می‌شود، مربوط به علم شیمی است.

۱۴۹-

(دینیز پایدراری، چیستی فلسفه، صفحه‌ی ۶)

ملاصدرا فیلسوف بزرگ قرن دهم و یازدهم هجری می‌گوید: «مردم بر دو دسته‌اند: «واقف» (ایستاده) و «سائر» (رونده). «سائر» اهل حرکت و پویایی است و به شنیده‌ها بسنده نمی‌کند.» او در تلاش است که از تنگنای ظواهر و محسوسات عبور کند و به جهان وسیع معقولات راه یابد.

۱۵۰-

(فرهناز قان‌معمری، چیستی فلسفه، صفحه‌ی ۹)

کاری که انسان در هنگام مواجهه با پرسش‌های فلسفی می‌کند تفکر و تأمل در اندیشه‌های خود است. عقل می‌کوشد در خود کاوش کند و با عمل تفکر و تعقل و با تجزیه و تحلیل دانسته‌ها به حل مسئله و کشف مجهول نزدیک شود.

روان‌شناسی

-۱۵۱

(سوفیا فرقی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۱۸ و ۱۹)

منظور از «تعریف عملیاتی» این است که در روش علمی متغیر مورد نظر باید به صورت عینی و دقیق بررسی شود. بنابراین تعریف عملیاتی واژه قضاوت سخت‌تر است. به دلیل رعایت مسائل اخلاقی و نیز پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، روش علمی همواره با محدودیت‌هایی مواجه است.

-۱۵۲

(سوفیا فرقی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۲۰)

جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی عبارت است از «علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی (شناخت) که به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جاندار «رفتار» می‌گویند. و واژه فرایندهای ذهنی، نیز به دلیل عدم مشاهده مستقیم بسیاری از رفتارها با واژه شناخت تعبیر می‌شود. بنابراین عبارت اول و سوم که غیرمستقیم است اشاره به فرایندهای ذهنی یا شناخت دارد و عبارت دوم که به صورت مستقیم است دلالت بر رفتار می‌کند.

-۱۵۳

(الهام میرزائی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۳۰)

الف: دوقلوهای همسان هر دو از یک تخمک به وجود آمده‌اند.
ب: دوقلوهای همسان الزاماً هم‌جنس هستند.

-۱۵۴

(الهام میرزائی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۳۰ و ۳۱)

کودک در ۱۵ ماهگی می‌تواند بدون کمک راه برود و به‌طور میانگین نوجوان در ۱۱ تا ۱۴ سالگی به بلوغ می‌رسد و عوامل وراثتی ایجاد‌کننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است.

-۱۵۵

(مهدی ابراهیم علی‌نژاد، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۳۷)

روان‌شناسی رشد، شاخه‌ای از علم روان‌شناسی است که تلاش می‌کند تغییراتی را که در طول زندگی، از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ، در آدمی رخ می‌دهد مطالعه کند.

-۱۵۶

(مهدی ابراهیم علی‌نژاد، روان‌شناسی رشد، صفحه‌ی ۳۸)

هر فردی از ابتدای تشکیل نطفه خصوصیات ثابتی به دست می‌آورد یا برای شکل‌گیری خصوصیات در افراد به آموزش و محیط‌های مناسب نیاز است؛ روان‌شناسان رشد معتقدند ویژگی‌های افراد و تغییراتی که در طول دوره زندگی، از دوره جنینی تا دوره سالمندی، در افراد رخ می‌دهد می‌تواند معلول دو دسته عوامل وراثتی و محیطی باشد. بلند قد بودن تحت تأثیر تغذیه و ورزش و زودتر به بلوغ رسیدن، تحت تأثیر گرما، مربوط به عامل محیطی و داشتن خصوصیات ثابت از بدو تولد و راست دست بودن به علت ویژگی مشابه در اولیا تحت تأثیر عامل وراثت است.

-۱۵۷

(حامد مغربی سینگی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۱۵ و ۱۶)

فردی که با توجه به استدلال‌های منطقی و دلایل فلسفی جهان را منظم و قاعده‌مند می‌داند، از روش خردگرایانه برای کسب شناخت استفاده می‌کند. در روش خردگرایانه، با کمک فلسفه و روش‌های مبتنی بر منطق، به حقیقت چیزی پی می‌برند. فیلسوفان از این روش استفاده می‌کنند.

-۱۵۸

(حامد مغربی سینگی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۱۳)

نظریه‌ها دارای دو سطح «ظاهری» و «تجربی» هستند. سطح «ظاهری» یک نظریه، ساختار شکلی و نحوه نگارش آن است. منظور از سطح «تجربی» یک نظریه، تجربه‌پذیری و پژوهش‌پذیری آن است. نظریه‌ها با ترکیب اصول و قوانین مختلف به دست می‌آیند. برای مثال، وقتی همه اصول حافظه کنار یکدیگر بیایند، «نظریه‌های فراموشی» را شکل می‌دهند.

-۱۵۹

(مجتبی مهنائی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۱۷)

فرایند به جریان یک عمل اشاره دارد وقتی از مبدأ به سوی مقصد در حال حرکت هستیم جریان رسیدن به هدف را «فرایند» می‌گویند.

-۱۶۰

(مجتبی مهنائی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌ی ۱۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: روش علمی مورد نظر روان‌شناسان است.

گزینه «۲»: در تعریف عملیاتی متغیر مورد نظر باید به‌صورت عینی و دقیق تعریف شود.

گزینه «۳»: متغیر باید به صورتی تعریف شود که همه افراد با مطالعه تعریف متغیر مورد نظر به برداشت یکسان یا تقریباً یکسانی برسند.